

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Magda Štibelj

Uspešnost misije MINUSTAH

Diplomsko delo

Ljubljana, 2013

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Magda Štibelj

Mentorica: doc. dr. Maja Garb

Uspešnost misije MINUSTAH

Diplomsko delo

Ljubljana, 2013

Uspešnost misije MINUSTAH

Diplomsko delo proučuje uspešnost misije MINUSTAH, ki jo je 30. aprila 2004 ustanovila Organizacija združenih narodov, natančneje Varnostni svet z resolucijo 1542, in poteka v Republiki Haiti. Glavno grožnjo so predstavljale in še vedno predstavljajo oborožene tolpe. V tesnem sodelovanju z vojaško in policijsko komponento MINUSTAH deluje HNP, ki je edina varnostna institucija kazenskega pregona na Haitiju in kot taka še ni v položaju, da bi prevzela polno odgovornost za zagotavljanje notranje varnosti. Naravna nesreča, ki je bistveno vplivala na potek misije, je bil potres, ki se je zgodil 12. januarja 2010. Pri ocenjevanju uspešnosti ali neuspešnosti misije sem si pomagala s štirimi kriteriji uspeha, ki jih za presojo uspešnosti mirovnih operacij uporablja Darya Pushkina, in sicer: omejitev nasilnega konflikta v državi gostiteljici; zmanjšanje človeškega trpljenja; preprečitev širjenja konflikta izven meja države, kjer poteka misija; podpiranje reševanja konflikta. Na podlagi analize misije MINUSTAH sem prva dva kriterija ocenila z delnim uspehom, medtem ko sem tretjega in četrtega ocenila z uspehom.

Ključne besede: mirovne operacije, Haiti, ZN, MINUSTAH, HNP.

Successfulness of the mission MINUSTAH

Thesis analyses success of MINUSTAH, which was established on 30 April 2004 by the United Nations, specifically by the Security Council Resolution 1542 and takes place in the Republic of Haiti. The main threat represented and still represents the armed gangs. In close cooperation with the military and police component of MINUSTAH works HNP, which is the only security and law enforcement institution and is not yet in a position to assume full responsibility for internal security. Natural disaster, which had a significant impact on the course of the mission, was an earthquake, which occurred on 12 January 2010. The success or failure of the mission MINUSTAH is based on Darya Pushkina set of criteria, which are: restriction of violent conflict in the host country, reduce human suffering, prevent the spread of the conflict beyond the borders of the country in which the mission takes place, supporting conflict resolution. Based on the analyses of the mission MINUSTAH, I estimate the first two criteria as partial success, meanwhile the third and fourth criteria as success.

Key words: peacekeeping operation, Haiti, ZN, MINUSTAH, HNP.

KAZALO

SEZNAM SLIK IN TABEL	6
SEZNAM KRATIC.....	7
1 UVOD	8
2 METODOLOŠKI OKVIR	8
2.1 PREDMET IN CILJI PROUČEVANJA TER VSEBINSKA STRUKTURA DELA	8
2.2 HIPOTEZA.....	9
2.3 METODE.....	9
2.4 TEMELJNI POJEM: MIROVNE OPERACIJE.....	10
3 OZADJE MISIJE MINUSTAH	10
4 MANDAT MISIJE MINUSTAH.....	14
5 OSEBJE IN FINANCIRANJE MINUSTAH.....	22
5.1 LETO 2004	22
5.2 LETO 2005	23
5.3 LETO 2006	23
5.4 LETO 2007	24
5.5 LETO 2008	25
5.6 LETO 2009	25
5.7 LETO 2010	25
5.8 LETO 2011	26
5.9 LETO 2012	27
5.10 FINANCIRANJE MINUSTAH	27
6 DELOVANJE MISIJE V OBDOBJU 2004–2013	28
6.1 17. APRIL 2004–30. AVGUST 2004	28
6.2 31. AVGUST 2004–18. NOVEMBER 2004.....	29
6.3 19. NOVEMBER 2004–25. FEBRUAR 2005	30
6.4 26. FEBRUAR 2005–13. MAJ 2005	31

6.5	14. MAJ 2005–6. OKTOBER 2005	33
6.6	7. OKTOBER 2005–2. FEBRUAR 2006.....	35
6.7	3. FEBRUAR 2006–28. JULIJ 2006	36
6.8	29. JULIJ 2006–19. DECEMBER 2006.....	37
6.9	20. DECEMBER 2006–22. AVGUST 2007	38
6.10	23. AVGUST 2007–26. MAREC 2008.....	40
6.11	27. MAREC 2008–27. AVGUST 2008.....	42
6.12	28. AVGUST 2008–6. MAREC 2009	43
6.13	7. MAREC 2009–1. SEPTEMBER 2009.....	43
6.14	2. SEPTEMBER 2009–21. APRIL 2010.....	44
6.15	22. APRIL 2010–31. AVGUST 2010	47
6.16	1. SEPTEMBER 2010–20. MAREC 2011	47
6.17	21. MAREC 2011–25. AVGUST 2011.....	48
6.18	26. AVGUST 2011–28. FEBRUAR 2012.....	49
6.19	29. FEBRUAR 2012–31. AVGUST 2012.....	50
6.20	1. SEPTEMBER 2012–8. MAREC 2013	51
7	ANALIZA DOSEŽKOV IN USPEŠNOSTI MISIJE	52
8	ZAKLJUČEK.....	60
9	LITERATURA.....	62

SEZNAM SLIK IN TABEL

Tabela 5.1: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2004	23
Tabela 5.2: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2005	23
Tabela 5.3: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2006	24
Tabela 5.4: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2007	24
Tabela 5.5: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2008	25
Tabela 5.6: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2009	25
Tabela 5.7: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2010	26
Tabela 5.8: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2011	27
Tabela 5.9: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2012	27
Tabela 5.10: Financiranje MINUSTAH po posameznih obdobjih	27
Slika 7.1: Spreminjanje števila beguncev po potresu leta 2010	57

SEZNAM KRATIC

CARICOM	Caribbean Community (Karibska skupnost)
HNP	Haitian National Police (Nacionalna policija Haiti)
MICIVIH	International Civilian Mission in Haiti (Mednarodna civilna misija na Haitiju)
MIF	Multinational Interim Force (Večnacionalne začasne sile)
MINUSTAH	United Nations Stabilization Mission in Haiti (Misija Združenih narodov za stabilizacijo na Haitiju)
MIPONUH	United Nations Civilian Police Mission in Haiti (Civilna policijska misija Združenih narodov na Haitiju)
OAS	Organization of American States (Organizacija ameriških držav)
ONUVEH	United Nations Observer Group for the Verification of the Elections in Haiti (Opazovalna skupina Združenih narodov za nadzor volitev na Haitiju)
UNDP	United Nations Development Programme (Program Združenih narodov za razvoj)
UNMIH	United Nations Mission in Haiti (Misija Združenih narodov na Haitiju)
UNSMIH	United Nations Support Mission in Haiti (Misija Združenih narodov za podporo na Haitiju)
UNTMIH	United Nations Transition Mission in Haiti (Misija Združenih narodov za prehod na Haitiju)
VS ZN	Varnostni svet Združenih narodov
ZN	Združeni narodi

1 UVOD

Republika Haiti, z glavnim mestom Port-au-Prince, leži v Srednji Ameriki, na zahodnem delu otoka Hispaniola in nekaj bližnjih otokih v Velikih Antilih. Podnebje je tropsko, z visokimi temperaturami skozi celo leto, in zato predstavlja pravi tropski raj. Po ustavi sprejeti 29. 3. 1987 je Haiti predsedniška republika. Volilno pravico imajo vsi haitijski državljani, starejši od 18 let. Predsednika republike izvolijo na splošnih volitvah. Njegov mandat traja pet let in ne more biti izvoljen dvakrat zapored. Dvodomni parlament je sestavljen iz Poslanske zbornice in Senata. Poslanska zbornica ima 83 članov, ki so izvoljeni na splošnih volitvah za štiri leta. Senat ima 27 članov, ki so izvoljeni na splošnih volitvah. Njihov mandat traja šest let (Natek in Natek 1999). Kot sem že omenila, Haiti za mnoge predstavlja idealen, tropski raj, vendar pa temu še zdaleč ni tako. Indeks tveganja naravnih nesreč v državi Haiti je bil dolgo časa med najvišjimi na svetu. Erozijska in krčenje gozdov sta dodatno vplivala na pogostost poplav, zlasti v deževnem obdobju od aprila do oktobra, in sezono ciklonov (United Nations 2012b). Haiti je postal ranljiv za tropske nevihte, orkane in druge naravne nesreče, med katerimi lahko omenim potres, ki je Haiti prizadel leta 2010. Od leta 1990 je bila na Haitiju vrsta mednarodnih posredovanj (ONUVEH, MICIVIH, UNMIH, UNSMIH, UNTMIH, MIPONUH), ki kažejo na to, da so bile nestabilne tudi varnostne razmere. Od leta 2004 poteka v tej državi misija ZN za stabilizacijo (MINUSTAH), ki jo bom v diplomskem delu natančneje raziskala.

2 METODOLOŠKI OKVIR

2.1 PREDMET IN CILJI PROUČEVANJA TER VSEBINSKA STRUKTURA DELA

Predmet proučevanja diplomskega dela je misija MINUSTAH, ki je bila ustanovljena leta 2004. Glavni cilj proučevanja je presoditi, kakšen je napredek Haitija, zlasti na varnostnem področju, in kakšen pomen v razvoju države ima misija MINUSTAH. Delo bo strukturirano tako, da bo najprej predstavljeno ozadje misije, kjer bom opisala zgodovinski vidik države Haiti od njenega odkritja pa vse do leta 2004, ko je bila ustanovljena misija MINUSTAH. Prav tako bom omenila misije, ki so že potekale v državi Haiti in na kratko opisala vzroke za njihov nastanek. Ključna pa bo misija MINUSTAH, ozadje in vzroki za njen nastanek. V diplomsko delo bom vključila tudi mandat misije in njegovo podaljševanje vse do leta 2013,

osebje in financiranje MINUSTAH. S tabelskim prikazom in komentarjem bom prikazala vojaško in policijsko osebje, natančneje število načrtovanega osebja po resolucijah in dejansko število osebja, ki je sodelovalo v misiji in financiranje misije, kjer bom s tabelo prikazala, koliko denarja je bilo namenjenega za misijo v določenem časovnem obdobju in namen le-tega. Ključni del diplomskega dela bo predstavitev in analiza delovanja misije v obdobju 2004–2013, kjer bom po posameznih časovnih obdobjih predstavila varnostne razmere na Haitiju, razmere na področju človekovih pravic, zaščite otrok, trgovine z mamili, trgovine z otroki, HNP in njihovega napredka, dejavnosti MINUSTAH v sodelovanju s HNP in drugimi organizacijami ter dejavnosti MINUSTAH, zlasti v potresu, ki se je zgodil 12. januarja 2010. Prav tako bom v ključnem delu na kratko predstavila HNP, ki je edina varnostna institucija kazenskega pregona na Haitiju. Menim, da je potrebno nekaj povedati tudi o njej in o samem načrtu reforme HNP, ki je bil sprejet leta 2006. Pri oblikovanju samega načrta reforme HNP sta sodelovala tako MINUSTAH kot haitska oblast. Preko izboljšanja delovanja HNP tako vidimo še en pomemben prispevek MINUSTAH k izboljšanju varnostne situacije Haitija. Najpomembnejši cilj dela pa bo analiza dosežkov in uspešnosti misije, pri čemer si bom pomagala s štirimi kriteriji uspeha, ki jih za presojo uspešnosti mirovnik operacij uporablja Darya Pushkina (2006). Kriterije bom natančneje razložila v zadnjem delu naloge in jih razčlenila na svojem primeru ter s tem ugotovila bodisi uspešnost bodisi neuspešnost misije MINUSTAH. Poleg tega bom na podlagi delovanja misije v obdobju 2004–2013 prikazala dosežke in pozitivne vplive misije na Haiti.

2.2 HIPOTEZA

V diplomskem delu sem si postavila naslednjo hipotezo: Misija MINUSTAH je uspešno oziroma pozitivno vplivala na razvoj Haitija, tako na varnostnem področju kot na področju človekovih pravic, in s tem pripomogla k izboljšanju varnostnih razmer in stabilnosti na Haitiju.

2.3 METODE

Pri pisanju diplomskega dela bom uporabila različne metode. Metoda analize in interpretacije primarnih virov, predvsem dokumentov ZN, natančneje resolucije VS ZN, in metodo analize in interpretacije sekundarnih virov, ki jo bom uporabila pri poročilih generalnega sekretarja, knjigah, člankih in internetnih straneh. Prav tako bom uporabila tudi deskriptivno analizo za opis temeljnega pojma. Osnovna metoda pridobivanja podatkov bo tako sistematična analiza resolucij VS ZN in drugih dokumentov ZN o razmerah na Haitiju v obdobju 2004–2013.

2.4 TEMELJNI POJEM: MIROVNE OPERACIJE

Temeljni pojem v diplomskem delu predstavlja pojem mirovne operacije. Mirovne operacije, v najširšem pomenu besede, razumemo kot vse oblike vojaških in nevojaških aktivnosti, ki potekajo v kontekstu političnih in diplomatskih prizadevanj za vzpostavitev in ohranjanje mednarodnega miru in potekajo pod okriljem OZN, regionalnih organizacij, državnih alians ter ad hoc koalicij držav. ZN med mirovne operacije šteje operacije preprečevanja konflikta in vzpostavljanja miru, operacije ohranjanja miru in operacije za izgradnjo miru. Misija MINUSTAH formalno sodi med operacije ohranjanja miru (Jelušič 2003; Jelušič 2005, 12; The Henry L. Stimson Center 2003).

3 OZADJE MISIJE MINUSTAH

Ko je Krištof Kolumb, leta 1492 med svojim prvim potovanjem, pristal na otoku Hispaniola, so na njem živeli Indijanci Taino, a so že v 16. stoletju povsem izumrli. Po osvojitvi Mehike in Peruja se je večina španskih naseljencev odselila s Hispaniole, na zahodnem delu otoka pa so zavladali francoski pirati, ki so napadali španske ladje na poti v Evropo. Leta 1664 je ozemlje prevzela francoska Zahodnoindijska družba, z mirom v Rijswijku, leta 1697 pa je Španija to ozemlje prepustila Franciji. Francoski priseljenci so ustanovili plantaže kavovcev, sladkornega trsa, bombaža in dišavnic in za delo na njih pripeljali sužnje iz Afrike. Večino prebivalstva so predstavljali črnski sužnji. Pod vplivom francoske revolucije so se črnski sužnji leta 1791 uprli in zavladali koloniji. Napoleon je leta 1799 proti upornikom poslal vojsko, a se je leta 1803 vdala in odšla z otoka. Haiti je dosegel svojo neodvisnost leta 1804, ko je bivši suženj Jean-Jacques Dessalines razglasil prvo črnsko republiko na svetu. Od 1804 do 1843 je Haiti doživel vrsto diktatur, in sicer je od leta 1804 do 1806 državo vodil Dessalines. Po dveh letih njegovega vladanja ga je na poti v Port-au-Prince iz zasede napadla skupina napadalcev, ki jo je domnevno najel njegov mulatski soborec Pétion. Nasledstvena bitka med Alexandrom Pétionom in Henryjem Christophom se je končala z začasno delitvijo Haitija (1806–1820). Christophe se je v severnem delu leta 1811 razglasil za kralja, Pétion pa je postal prvi predsednik Haitija, a je imel v rokah samo jug. Pétion je vladal do svoje smrti leta 1818, medtem ko je Christophe na severu vladal še dve leti. Državo je nato s pohodom 20.000 vojakov združil Pétionov naslednik Jean-Pierre Boyer (1820–1843). Boyerjevo slabo gospodarjenje je državo vodilo v propad, povečevalo razlike med črnici in mulati in pripeljalo do nasilja, ki ga je krotil z vojsko. Ta se mu je na koncu uprla in tako je, v tako imenovani

revoluciji leta 1843 pobegnil na Jamajko, oblast pa je prevzel uporniški poveljnik Charles Riviere-Hérard. Sledilo je dobrih sedem desetletij politične nestabilnosti in krvavega nasilja, saj se je vse od 1843 do ameriške okupacije 1915 na Haitiju zvrstilo 22 šefov države, od katerih je samo eden odslužil svoj predvideni mandat. Leta 1915 so Haiti, zaradi zaščite svojih interesov in vzpostavitve reda, okupirale ZDA. Obdobje okupacije je trajalo do leta 1934. Ameriška okupacija je prinesla številne prednosti, med njimi tudi razvoj infrastrukture in ustanovitev haitske nacionalne garde (Haitian National Guard), ki je kasneje postala vojska Republike Haiti in je bila odgovorna za množična grozodejstva proti njenim prebivalcem. Haiti je ostal politično nestabilen tudi v naslednjih desetletjih. Prvi predsednik po okupaciji, Sténio Vincent, je izkoristil stabilnost, ki jo je zagotavljala vojska, in si v naslednjih letih prilastil absolutno oblast. Z dominikanskim diktatorjem Trujillom se je zapletel v spore, ki so dosegli vrhunec s pobojem do 20.000 Haitijcev na dominikanski strani reke Massacre. Pod ameriškim pritiskom je Vincent leta 1941 prepustil oblast Elieju Lescotu, ki je nadaljeval njegovo pot, le da je bil v boljših odnosih s Trujillom. Kasneje je prišlo še do študentskega upora, ki je sprožil vojaški udar, posledica pa je bila izvolitev predsednika Dumarsaisa Estiméja. Sledil je nov vojaški udar in nove volitve, na katerih je zmagal Paul Magloire. Uničujoč orkan leta 1954, skorumpiran sistem in gospodarske težave so znova vnesli nemir na ulice. Magloire se je umaknil na Jamajko in tako je na oblast prišel črnski zdravnik Francois Duvalier (1957–1971), ki je kmalu uvedel skorumpirano in brutalno diktaturo. Za teroriziranje nasprotnikov je organiziral paravojaške enote, ki so mimo zakona delovale pod njegovim osebnim nadzorom. Njegova vladavina je terjala življenja kakšnih 30.000 Haitijcev. Po njegovi smrti leta 1971 ga je nasledil sin, Jean-Claude Duvalier, ki je nadaljeval očetovo diktaturo, a je moral leta 1986 državo zapustiti, zaradi splošnega upora. Sledilo je obdobje vojaških udarov in hunt, dokler ni na volitvah leta 1990 zmagal črnski duhovnik Jean-Bertrand Aristide, ki je bil prvi demokratično izvoljen predsednik, vendar je bil že po manj kot letu dni (leta 1991) odstavljen z vojaškim udarom. Nekdanji vrhovni poveljnik oboroženih sil Haitija (Haitian Armed Forces), Raoul Cédras, ni uradno prevzel vloge šefa države, je pa pod mednarodnim embargom dejansko vodil Haiti tri leta. V letih, ki so sledila, so v državi prevladovali nered, nasilje in vojaško sponzorirane spremembe v ustavi, ki so pustile le malo prostora za mir v državi. Prav tako so državo zaznamovali politični nemiri, kršitve človekovih pravic in množične migracije. Politično nasilje je bila metoda za doseganje in ohranjanje moči s pomočjo samovoljnih aretacij, mučenja in ubijanja državljanov, ki so bili osumljeni nasprotovanja režimu. Z mednarodnim pritiskom je bil leta 1994 Aristide ponovno postavljen na položaj predsednika. Leta 1995 je ukinil nacionalno vojsko (National Army). Na

predsedniškem položaju je bil do leta 1996, vendar zaradi ustavne omejitve ni mogel ponovno kandidirati. Od leta 1996 do 2000 je Haitiju vladal predsednik René Préval, ki je bil tesno povezan z Aristideom. Leta 2000 je bil za predsednika ponovno izvoljen Aristide. Leta 2004 so oborožene tolpe, nekdanji borci, zaradi nasilne smrti vodje ene od uličnih tolp, zasegle mesta in postopoma prevzele nadzor nad večino severnega dela države ter grozile z vstopom v Port-au-Prince. Opozicija, ki so jo vodile tolpe, je pozivala k odstopu Aristidea, kar je spodbudilo njegov odhod iz Haitija (Natek in Natek 1999; RTV SLO 2006; Dnevnik 2010; Meharg in Arnusch 2010).

Skozi zgodovino je vladanje na Haitiju privzelo politično nasilje in korupcijo. Korupcija na Haitiju je vidna preko nezakonite uporabe javnih sredstev, trgovine z mamili s strani vladnih uradnikov, volilnih prevar, podkupovanja, kot tudi oviranja normalnega delovanja državnih institucij, kot sta policija in sodstvo. Majhna skupina elit nadzira večino državnega premoženja in političnih odločitev. Med revnimi na Haitiju obstaja pomanjkanje zaupanja v državne institucije, kot tudi nezainteresiranost ali pomanjkanje razumevanja pri podpori politične kulture. Haitska politika se je tradicionalno uporabljala kot sredstvo za zatiranje (Meharg in Arnusch 2010).

Na samo dogajanje na Haitiju pa je vplivalo tudi okolje. Haiti je bil nekoč tropski raj. Leta 1925 je bilo 60 % Haitija pokritega z gozdom. Mnogo dejavnikov je prispevalo k okoljski degradaciji Haitija, vključno s krčenjem gozdov, erozijo tal, pomanjkanjem vode, urbanizacijo in demografskim pritiskom. Haiti je izgubil kar 44 % celotnega gozda med letoma 1999 in 2000. Leta 2008 je imel Haiti samo 1,5 % gozda. S tem, ko so gozdove posekali, so hribovite/gorate regije postale veliko bolj ranljive na vplive tropskih neviht in orkanov. Haiti je doživel tudi embargo nafte, kar je pomenilo začetek uporabe alternativnega goriva, to pa je pripeljalo do množičnega krčenja gozdov. Posledice sankcij in embarga se na Haitiju še vedno odražajo, tako na političnem, gospodarskem kot okoljskem področju (Meharg in Arnusch 2010).

Udeležba ZN na Haitiju se je začela leta 1990, ko je na prošnjočasne vlade ONUVEH opazoval priprave in potek volitev v tej državi. Razlog za to je bil v tem, da je imel Haiti vrsto kratkotrajnih vladanj po odhodu Jean-Claude Duvalierja leta 1986. ONUVEH je bil označen za uspešno, saj je bil izvoljen prvi demokratični predsednik. Po državnem udaru leta 1991 in padcu legitimnega predsednika so se razmere na Haitiju poslabšale. Kot odgovor na nastalo situacijo je bila februarja 1993 na Haiti napotena misija MICIVIH, ki je bila prva skupna

misija ZN in regionalne organizacije OAS. Njena naloga je bila spremljanje stanja človekovih pravic in preiskovanje kršitev. VS ZN je septembra 1993 ustanovil prvo mirovno operacijo ZN v državi, in sicer misijo UNMIH. Njena naloga je bila pomoč pri modernizaciji oboroženih sil Haitija in ustanovitev novih policijskih sil. Vendar pa, zaradi nesodelovanja haitjskih vojaških oblasti, UNMIH ni mogel izpeljati svojega mandata (United Nations 2012a).

VS ZN je julija 1994 odobril napotitev 20.000-članskih večnacionalnih sil za pospešitev vrnitve legitimne haitjske oblasti, vzdrževanje varnega in stabilnega okolja v državi in za spodbujanje vladavine prava. Večnacionalnim silam je sledilo več zaporednih mirovniških operacij ZN (1994–2000), vključno z UNMIH, ki je svoje funkcije v celoti prevzel od večnacionalnih sil marca 1995 in katere mandat je bil revidiran; UNSMIH, katere naloga je bila podpora vladi Haitija pri vzdrževanju varnega in stabilnega okolja, profesionalizaciji HNP, nacionalni spravi, ekonomski rehabilitaciji (trajanje: julij 1996–julij 1997); UNTMIH, ki je bil ustanovljen z namenom podpore in pomoči pri profesionalizaciji HNP (trajanje: avgust–november 1997); MIPONUH, ki je bil brez vojaške komponente in katere glavna naloga je bila podpora in pomoč vladi Haitija glede HNP in njegove profesionalizacije (trajanje: december 1997–marec 2000) (United Nations 2012a).

V začetku februarja 2004 je v mestu Gonaives izbruhnil oborožen konflikt, ki se je v naslednjih dneh razširil na druga mesta. Uporniki so postopoma prevzeli nadzor nad precejšnjim severnim delom države. Ko je VS ZN spoznal, da razmere na Haitiju predstavljajo grožnjo mednarodnemu miru in varnosti, je 29. februarja 2004 sprejel resolucijo 1529 (2004), s katero so odobrili napotitev MIF za obdobje, ki ni daljše od treh mesecev od sprejetja te resolucije (United Nations 2012a; Varnostni svet 2004a).

V resoluciji 1529 (2004) je VS ZN izrazil globoko zaskrbljenost zaradi poslabšanja politične, varnostne in humanitarne situacije in nadaljevanja nasilja na Haitiju ter obžaloval izgubo življenj, do katerih je že prišlo. V resoluciji je VS ZN poudaril potrebo po vzpostavitvi varnega okolja na Haitiju in v regiji ter oznanil odstop predsednika Haitija, Jeana-Bertranda Aristidea, in zaprisego Bonifaceja Alexandreja kot delujočega predsednika Haitija, v skladu s haitjsko ustavo. Namen napotitve MIF na Haiti je bil naslednji: prispevati k varnemu in stabilnemu okolju v glavnem mestu Haitija in drugod po državi; olajšati/pospešiti humanitarno pomoč in dostop mednarodnih humanitarnih delavcev do ljudi v stiski; olajšati/pospešiti mednarodno pomoč haitjski policiji in Obalni straži Haitija, da se vzpostavi in vzdržuje javna varnost, javni red in mir ter spodbuja in varuje človekove pravice; podpreti

vzpostavitev pogojev za mednarodne in regionalne organizacije, vključno z ZN in OAS, za pomoč prebivalcem Haitija; uskladiti se s posebnimi misijami OAS in s posebnim svetovalcem ZN za Haiti, da se prepreči nadaljnje poslabšanja humanitarne situacije. VS ZN je pozval države članice, da naj prispevajo osebje, opremo in druga potrebna finančna in logistična sredstva MIF in zahteval, da vse strani v konfliktu prenehajo z nasilnimi sredstvi in poudaril, da morajo vse strani spoštovati mednarodno pravo, vključno s spoštovanjem človekovih pravic (Varnostni svet 2004a).

VS ZN je 30. aprila 2004 sprejel resolucijo 1542, s katero je ustanovil misijo MINUSTAH, ki je nasledila MIF.

4 MANDAT MISIJE MINUSTAH

MINUSTAH je bil ustanovljen 30. aprila 2004, z resolucijo VS ZN 1542, za začetno obdobje šestih mesecev, z namenom podaljšanja za nadaljnja obdobja.

Delujoč v skladu s VII. poglavjem Ustanovne listine OZN ima MINUSTAH, po resoluciji 1542 (2004), naslednji mandat:

1. Varno in stabilno okolje:

- a) podpora prehodni vladi, da se zagotovi varno in stabilno okolje, znotraj katerega bi se ustavni in politični proces lahko izvajal;
- b) pomoč prehodni vladi pri nadziranju, prestrukturiranju in preoblikovanju HNP, ki bo skladen z demokratičnimi policijskimi standardi, vključno z varnostim preverjanjem osebja, svetovanjem pri reorganiziranju in usposabljanju kot tudi nadzoru/mentorstvu članov HNP;
- c) pomoč prehodni vladi, zlasti HNP, s programi celovite in trajne razorožitve, demobilizacije in reintegracije (DDR) za vse oborožene skupine, vključno z ženskami in otroci, ki so povezani s tem skupinami, kot tudi nadzor orožja;
- d) pomoč pri obnovi in vzdrževanju pravne države, javne varnosti in javnega reda na Haitiju z zagotavljanjem operativne podpore HNP in Obalni straži Haitija;
- e) zaščita osebja ZN, objektov, naprav in opreme ter zagotovitev varnosti in svobode gibanja njenega osebja;

- f) zaščita civilnega prebivalstva pred neposredno grožnjo fizičnega nasilja, v obsegu svojih zmožnosti in brez poseganja v pristojnosti prehodne vlade in policijskih organov (United Nations 2012a; Varnostni svet 2004b).

2. Politični proces:

- a) podpora ustavnemu in političnemu procesu na Haitiju, vključno s krepitvijo načel in demokratičnega vladanja ter institucionalni razvoj;
- b) pomoč prehodni vladi pri njenih prizadevanjih, da bi dosegla nacionalni dialog in spravo;
- c) pomoč prehodni vladi pri njenih prizadevanjih za organiziranje, nadziranje in izvajanje svobodnih in poštenih občinskih, parlamentarnih in predsedniških volitev v najkrajšem možnem času, še posebej z zagotavljanjem tehnične, logistične in upravne pomoči ter nenehne varnosti z ustrezno podporo volilnemu postopku;
- d) pomoč prehodni vladi pri razširitvi državne oblasti po celotnem Haitiju in podpori dobrega vladanja na lokalni ravni (United Nations 2012a; Varnostni svet 2004b).

3. Človekove pravice:

- a) podpora prehodni vladi, kot tudi haitskim institucijam za človekove pravice in skupinam pri njihovih prizadevanjih za spodbujanje in zaščito človekovih pravic, zlasti žensk in otrok, da bi zagotovili individualno odgovornost za kršenje človekovih pravic in odškodnino za žrtve;
- b) nadzor in poročanje o stanju človekovih pravic v državi v sodelovanju z Uradom visokega komisarja ZN za človekove pravice, vključno s stanjem o vrnjenih beguncih in razseljenih osebah (United Nations 2012a; Varnostni svet 2004b).

Prvo podaljšanje mandata je bilo 29. novembra 2004 z resolucijo 1576 (2004), v kateri je bilo določeno, da se mandat MINUSTAH, kot je bil določen v resoluciji 1542 (2004), podaljša do 1. junija 2005. V resoluciji je VS ZN med drugim pohvalil delo posebnega predstavnika generalnega sekretarja, zaradi podpore v prizadevanjih prehodne vlade Haitija in vseh političnih akterjev na Haitiju do nacionalnega dialoga in procesa sprave, vključno z izvedbo poštenih in svobodnih volitev v letu 2005. VS ZN je poudaril, da politična sprava in prizadevanje za obnovo gospodarstva ostajata ključna za stabilnost in varnost na Haitiju in poudaril, da naj države članice, zlasti tiste v regiji, še naprej podpirajo prehodno vlado pri

njenih prizadevanjih. Resolucija je vsebovala tudi odločitev, da stanje na Haitiju še naprej predstavlja grožnjo mednarodnemu miru in varnosti v regiji (Varnostni svet 2004c).

Do drugega podaljšanja mandata je prišlo 31. maja 2005 z resolucijo 1601 (2005), kjer je bilo določeno, da razmere na Haitiju še vedno predstavljajo grožnjo mednarodnemu miru in varnosti v regiji, zato je bilo odločeno, da se mandat MINUSTAH, kot je bil določen v resoluciji 1542 (2004), podaljša do 24. junija 2005 (Varnostni svet 2005a).

Z resolucijo 1608 (2005) je 22. junija 2005 prišlo do tretjega podaljšanja mandata MINUSTAH, kot je bil določen v resoluciji 1542 (2004), in sicer do 15. februarja 2006. V resoluciji se je ponovno potrdila močna zavezanost suverenosti, neodvisnosti, ozemeljski celovitosti in enotnosti Haitija ter poudarilo, da se svobodne in poštene volitve, ki so odprte za vse politične stranke, ki so se odpovedale nasilju in s čim večjo možno udeležbo ljudi, morajo izvesti v letu 2005 ter da mora demokratično izvoljena oblast prevzeti oblast 7. februarja 2006. VS ZN je obsojal vse kršitve človekovih pravic in pozval prehodno vlado Haitija, da sprejme vse potrebne ukrepe, s katerimi bi se končala nekaznovanost in da se zagotovi napredek pri spoštovanju pravne države, vključno z izvajanjem reform v HNP, sodstvu in kazenskem sistemu. Hkrati pa je pozval prehodno vlado, da izvede temeljito preiskavo primerov kršitev človekovih pravic, zlasti tistih, v katerih so bili vključeni policisti HNP. Prav tako je poudaril, da je revščina pomemben vzrok nemirov na Haitiju in da brez okrepitve gospodarstva, vključno z dolgoročno strategijo za trajnostni razvoj in krepitvijo institucij, stabilnost ni možna. V resoluciji je VS ZN zahteval, da MINUSTAH in haitijska oblast sprejmeta vse potrebne ukrepe za doseganje optimalnega sodelovanja med policijo MINUSTAH in HNP (Varnostni svet 2005b).

Četrto podaljšanje mandata je bilo sprejeto 14. februarja 2006 z resolucijo 1658 (2006), v kateri je bilo določeno, da se mandat MINUSTAH, kot je bil določen v resoluciji 1608 (2005) in 1542 (2005), podaljša do 15. avgusta 2006. VS ZN je v resoluciji čestital Haitiju za uspešno izvedbo prvega kroga volitev 7. februarja 2006 in pozdravil napredek, ki je bil dotlej dosežen v političnem procesu in pozval Haitijce, da še naprej sodelujejo v njem. VS ZN je spoznal, da bo vzpostavitev nove vlade predstavljala pomemben dogodek, ki bo pomenil novo poglavje v prizadevanjih mednarodne skupnosti na Haitiju. Med drugim je poudaril, da varnost, pravna država, politična sprava, gospodarski in socialni razvoj ostajajo ključni za stabilnost Haitija. VS ZN je izrazil popolno podporo prizadevanj MINUSTAH, da nadaljuje s

pomočjo haitski oblasti z zagotavljanjem varnega in stabilnega okolja po volitvah (Varnostni svet 2006a).

Do petega podaljšanja mandata je prišlo 15. avgusta 2006 z resolucijo 1702 (2006), kjer je bilo odločeno, da se mandat MINUSTAH, kot je bil določen v resoluciji 1542 (2004) in 1608 (2005), podaljša do 15. februarja 2007. VS ZN je v resoluciji pozdravil uspešen in miren politični prehod k izvoljeni vladi, prav tako tudi izvolitev novega predsednika in parlamenta, in poudaril, da varnost, pravna država, institucionalne reforme, nacionalna sprava ter trajni gospodarski in socialni razvoj ostajajo ključnega pomena za stabilnost Haitija. V resoluciji je VS ZN pozval vlado Haitija, naj se v sodelovanju z mednarodno skupnostjo loti celovite reforme policije, sodstva, kazenskega sistema in s tem zaščiti in spodbuja človekove pravice in temeljne svoboščine. VS ZN je pozdravil potezo vlade Haitija glede odobritve načrta reform HNP in jo pozval, da izvede načrt kakor hitro bo mogoče in poudaril potrebo po hitrem izvajanju visoko učinkovitih in vidnih intenzivnih projektov o delu, ki bi prispevali k ustvarjanju delovnih mest in zagotavljanju osnovnih socialnih storitev. Prav tako je v resoluciji izražena hvaležnost vojakom in policijskemu osebju MINUSTAH in njihovim državam. VS ZN je ponovno potrdil zahtevo glede podpore ustavnemu in političnemu procesu na Haitiju s strani MINUSTAH in ga pozval za razširitev podpore/pomoči pri krepitvi državnih institucij vladi Haitija. Od haitijske oblasti, zlasti HNP in MINUSTAH, je zahteval doseganje optimalnega usklajevanja v boju proti kriminalu in nasilju, zlasti v urbanih območjih in zagotovitev zaposlitvenih možnosti za nekdanje člane tolpe. V resoluciji je bil ponovno potrjen mandat MINUSTAH glede zagotavljanja operativne podpore Obalni straži Haitija in človekovih pravic. Nakazano je bilo tudi, da je treba obdržati strategijo javnega dosega za izboljšanje javnega razumevanja mandata in vloge MINUSTAH na Haitiju (Varnostni svet 2006b).

Kljub napredku, ki je bil dosežen, je stanje na Haitiju še vedno predstavljalo grožnjo mednarodnemu miru in varnosti v regiji, zato je z resolucijo 1743 (2007) 15. februarja 2007 prišlo do šestega podaljšanja mandata MINUSTAH, kot je bil določen v resolucijah 1542 (2004), 1608 (2005) in 1702 (2006), in sicer do 15. oktobra 2007. VS ZN je pozdravil napredek, ki je bil dosežen v političnem procesu na Haitiju, vključno z uspešno izvedbo državnih, občinskih in lokalnih volitev v letu 2006 in poudaril vlogo regionalnih organizacij pri procesu stabilizacije in obnove Haitija ter pozval MINUSTAH, da nadaljuje s tesnim sodelovanjem/delom z OAS in CARICOM. V resoluciji je VS ZN pozval vlado Haitija, v sodelovanju z mednarodno skupnostjo, da vzpostavi strategijo reform enotnega sodnega

sistema in poudaril, da imajo Haitijci in njihova vlada primarno odgovornost za doseganje stabilnosti, socialnega in gospodarskega razvoja ter reda v državi. VS ZN je izrazil popolno podporo posebnemu predstavniku generalnega sekretarja, predvsem v njegovih prizadevanjih za izboljšanje varnostne situacije, v tesnem sodelovanju z vlado Haitija in zahteval, da MINUSTAH nadaljuje s podporo HNP proti oboroženim tolпам. Hkrati pa je spodbujal MINUSTAH in vlado Haitija za izvajanje usklajenih odvrčilnih ukrepov za zmanjšanje stopnje nasilja. VS ZN je pozdravil napredek pri izvajanju načrta reform HNP in zahteval, da MINUSTAH nadaljuje s pomočjo vladi pri reformi in prestrukturiranju HNP, v skladu s svojim mandatom. V resoluciji je VS ZN pozdravil politiko MINUSTAH za spodbujanje in zaščito pravic žensk in ostro obsodil nasilje zoper otroke, posilstvo in druge spolne zlorabe (Varnostni svet 2007a).

Sedmo podaljšanje mandata je bilo 15. oktobra 2007 z resolucijo 1780 (2007), v kateri je bilo določeno, da se mandat MINUSTAH, kot je bil določen v resolucijah 1542 (2004), 1608 (2005), 1702 (2006) in 1743 (2007), podaljša do 15. oktobra 2008. VS ZN je pozdravil nedavne ukrepe za doseg stabilnosti in demokracije na Haitiju in dosežke v političnem procesu. Z resolucijo so bile priznane pomembne izboljšave varnostnih razmer v zadnjih mesecih, vendar so te še vedno ostale krhke. Poudarjena je bila pomembnost sodelovanja med Haitijem, sosednjimi državami in državami v regiji pri varovanju meja Haitija. VS ZN je poudaril pomembnost vzpostavljanja verodostojnega in kompetentnega vladanja in pozdravil začetne korake k vzpostavitvi zakonodajnega okvirja za reformo sodstva s sodelovanjem med zakonodajno in izvršilno vejo oblasti. Med drugim je pozdravil tudi podporo/pomoč OAS za posodobitev registra volivcev Haitija in spodbudil vlado Haitija, da še naprej v celoti izkoristi mednarodno podporo za povečanje zmogljivosti, ki je nujna za trajnostni uspeh MINUSTAH. V sodelovanju z MINUSTAH je VS ZN vabil/pozval države članice, vključno s sosednjimi državami in državami v regiji, da se spopadejo s čezmejno nezakonito trgovino z drogami, orožjem in drugimi oblikami nezakonitega ravnanja in prispevajo k okrepitvi zmogljivosti HNP na tem področju. VS ZN se je zavedal potrebe MINUSTAH po vzpostavitvi patrolj ob morskih in kopenskih mejnih območjih za podporo obmejnim varnostnim dejavnostim s strani HNP. Med drugim je VS ZN obsojal vsak napad na osebje MINUSTAH in pozdravil napredek MINUSTAH glede strategije javnega dosega (Varnostni svet 2007b).

Do osmega podaljšanja mandata je prišlo 14. oktobra 2008 z resolucijo 1840 (2008), kjer je bilo odločeno, da se mandat MINUSTAH, kot je bil določen v resolucijah 1542 (2004), 1608 (2005), 1702 (2006), 1743 (2007) in 1780 (2007), podaljša do 15. oktobra 2009. V resoluciji

je VS ZN ponovno potrdil svojo podporo vladi Haitija in pozdravil nedavno oblikovanje vlade premierja Michèle Pierre-Louisa ter spodbudil vlado in ostale relevantne politične, socialne in gospodarske akterje Haitija, naj okrepijo demokratični dialog. VS ZN se je zavedal opustošenja, ki so ga med sezono orkanov utrpeli prebivalci Haitija in škode na kmetijskem in infrastrukturnem sektorju, kot tudi njenega vpliva na stabilnost in varnostne razmere na Haitiju. Prav tako se je zavedal, da hitra rast cen hrane in goriva še naprej predstavlja grožnjo celotnemu procesu stabilizacije na Haitiju. VS ZN je v resoluciji pohvalil MINUSTAH za nadaljevanje pomoči vladi Haitija, da se zagotovi varno in stabilno okolje in obžaloval nasilje, ki se je zgodilo aprila 2008 in ponovno izrazil globoko obžalovanje nad izgubo življenj in nad napadi na objekte MINUSTAH in osebja ZN. V resoluciji je VS ZN pozdravil začetna priporočila komisije (Consultative Commission on Prolonged Pretrial Detention) in začetne korake v smeri krepitev sodnega sistema v skladu z nacionalnim načrtom reform sodstva, vključno z modernizacijo sodnih institucij in izboljšanjem dostopa do pravnega varstva in sprejetjem novega volilnega zakona. VS ZN je ponovno potrdil mandat MINUSTAH glede podpore političnemu procesu in da, v sodelovanju z vlado Haitija, podpre/pospeši politični dialog in nacionalno spravo in zagotovi varnost ter logistično pomoč za naslednji volilni proces. VS ZN se je zavedal pomembnosti reševanja političnih razlik s pomočjo dialoga in spodbujal posebnega predstavnika generalnega sekretarja, da pospeši dialog med vlado Haitija in relevantnimi političnimi akterji ter potrebe po izboljšanju in okrepitvi prizadevanj pri izvedbi načrta reform HNP. V resoluciji je VS ZN pozdravil napovedano namestitev 16 pomorskih patroljnih čolnov MINUSTAH v podporo Nacionalni obalni policiji Haitija pri varovanju in patroljiranju meje na morju ter spodbujal izvajanje strateškega načrta Nacionalno upravljanje zapora (National Prison Administration). VS ZN je pozval MINUSTAH, da, v dogovoru z vlado Haitija in mednarodnimi partnerji, pomaga zagotoviti večjo učinkovitost pri izvajanju Nacionalne strategije za rast in zmanjšanje revščine (National Strategy for Growth and Poverty Reduction Paper) (Varnostni svet 2008a).

Z resolucijo 1892 (2009) je 13. oktobra 2009 prišlo do devetega podaljšanja mandata MINUSTAH, kot je bil določen v resolucijah 1542 (2004), 1608 (2005), 1702 (2006), 1743 (2007), 1780 (2007) in 1840 (2008), in sicer do 15. oktobra 2010. VS ZN je v resoluciji poudaril potrebo po okrepitvi prizadevanj pri podpori participacij žensk v političnem procesu in potrebo po pospešitvi ukrepov v smeri okrepitve sodnega sistema, v skladu z nacionalnim načrtom reform sodstva ter potrebo po reševanju položaja večine haitijskih zapornikov. VS ZN je pozdravil imenovanje nekdanjega predsednika ZDA, Williama J. Clintona, za

posebnega odposlanca ZN za Haiti in poudaril potrebo, da vlada in parlament delata skupaj pri oblikovanju zakonodajnega in regulativnega okolja za širjenje gospodarske dejavnosti in ustvarjanja delovnih mest. Prav tako je pozdravil prizadevanja generalnega sekretarja za ohranitev mirovnih operacij, vključno z MINUSTAH, in poudaril potrebo po sodelovanju med vsemi mednarodnimi akterji in izrazil popolno podporo posebnemu odposlancu ZN za Haiti, Williamu J. Clintonu, v njegovih prizadevanjih za pomoč vladi in prebivalcem Haitija pri ustvarjanju novih delovnih mest, izboljšanju zagotavljanja osnovnih storitev in infrastrukture ter zbiranju mednarodne pomoči. VS ZN je od MINUSTAH zahteval, da nadaljuje s svojo podporo HNP in spodbujal MINUSTAH in vlado Haitija, da še naprej izvajata odvrtačilne ukrepe za nadaljnjo zniževanje stopnje kriminala in nasilja, vključno z izboljšanim izvajanjem načrta reform HNP. V resoluciji je VS ZN pozdravil korake, sprejete v smeri reforme institucij pravne države in spodbujal izvajanje strateškega načrta za Nacionalno upravljanje zapora ter poudaril pomembnost rednega posodabljanja dokumentov za načrtovanje vojaške in policijske komponente (Varnostni svet 2009a).

Deseto podaljšanje mandata je bilo 14. oktobra 2010 z resolucijo 1944 (2010), v kateri je bilo določeno, da se mandat MINUSTAH, kot je bil določen v resolucijah 1542 (2004), 1608 (2005), 1702 (2006), 1743 (2007), 1780 (2007), 1840 (2008), 1892 (2009), 1908 (2010) in 1927 (2010), podaljša do 15. oktobra 2011. VS ZN se je zavedal opustošenja, ki ga je utrpela vlada in prebivalci Haitija in izrazil zaskrbljenost zaradi novih groženj, ki so bile posledica potresa, ki se je zgodil 12. januarja 2010. V resoluciji je VS ZN pozval vlado in vse relevantne akterje Haitija, da zagotovijo izvedbo verodostojnih in legitimnih volitev, ki naj bi potekale 28. novembra 2010 ter poudaril, da je napredek pri obnovi Haitija ključen za doseg trajne stabilnosti. VS ZN je poudaril vodilno vlogo vlade Haitija pri okrevanju po nesreči in pri postopku obnove ter potrebo po povečanju usklajevanja in dodatnih prizadevanj med vsemi akterji ZN in ostalimi. Med drugim je pozdravil ustanovitev Začasne komisije za obnovo Haitija (Interim Haiti Recovery Commission) in Sklada za obnovo Haitija (Haiti Reconstruction Fund), ki sta igrala osrednjo vlogo v srednjeročnih in dolgoročnih prizadevanjih za obnovo Haitija ter ad hoc Komisije za ponovno naselitev (Presidential Commission on Resettlement). VS ZN je priznal nadaljnjo podporo OAS pri posodobitvi haitijskega registra volivcev in poudaril pomembnost posodobitve seznama volivcev po razdejanju, ki ga je povzročil potres 12. januarja 2010. V resoluciji je VS ZN izrazil zaskrbljenost, zaradi povečanja števila orožja, trgovine z drogami in varnostne situacije v taboriščih za notranje razseljene osebe. Obenem se je zavedal, da so okrepitev nacionalnih

institucij za človekove pravice, spoštovanje človekovih pravic, boj proti kriminalu in spolnem nasilju ter odprava nekaznovanosti bistveni za zagotavljanje pravne države in varnosti na Haitiju. VS ZN je pozdravil prizadevanja posebnega odposlanca ZN za Haiti, Williama J. Clintona, za povečanje odziva ZN na potres, tako s humanitarnimi kot razvojnimi operacijami, kot tudi s povezovanjem z Začasno komisijo za obnovo Haitija in mednarodnimi finančnimi institucijami ter z zagotavljanjem koherence med operacijami ZN na Haitiju in s prispevanjem k boljšemu usklajevanju med nevladnimi organizacijami. Med drugim je pozval vse donatorje, mednarodne in nevladne organizacije, naj usklajujejo svoja prizadevanja in tesno sodelujejo z Začasno komisijo za obnovo Haitija in s tem okrepijo zmogljivosti vlade za izpolnitev akcijskega načrta za nacionalno obnovo in razvoj Haitija (Action Plan for National Recovery and Development of Haiti). VS ZN je spodbujal MINUSTAH, da nadaljuje s pomočjo vladi pri zagotavljanju ustrezne zaščite civilnega prebivalstva, reševanju organiziranega kriminala, trgovini z drogami in otroki (Varnostni svet 2010a).

Do enajstega podaljšanja mandata je prišlo 14. oktobra 2011 z resolucijo 2012 (2011), kjer je bilo odločeno, da se mandat MINUSTAH, kot je bil določen v resolucijah 1542 (2004), 1608 (2005), 1702 (2006), 1743 (2007), 1780 (2007), 1840 (2008), 1892 (2009), 1908 (2010), 1927 (2010) in 1944 (2010), podaljša do 15. oktobra 2012. VS ZN se je zavedal napredka, ki ga je Haiti dosegel po tragičnem potresu, 12. januarja 2010, še posebej, ker je prvič v svoji zgodovini doživel miren prenos oblasti in ker se je celotna varnostna situacija od sprejetja resolucij 1908, 1972 in 1944 (2010) izboljšala. Med drugim je pozdravil imenovanje predsednika vlade in predsednika vrhovnega sodišča. Pozval je vse relevantne politične akterje, zlasti izvršilno in zakonodajno oblast, da začnejo z učinkovitim dialogom v smeri političnega dogovora, ki bi utrdil agendo za napredek/razvoj na ključnih področjih, kot so varnost Haitija, proračun, obnova, razvojne prioritete, volitve, volilna reforma. Priznal je, da se Haiti še naprej sooča s humanitarnimi izzivi, z več kot 600.000 notranje razseljenimi osebami, ki so za osnovno preživetje še vedno odvisne od pomoči. VS ZN je izrazil zaskrbljenost, da kriminalne skupine ostajajo grožnja stabilnosti Haitija in da trendi po potresu kažejo povečanje zločinov, vključno z umori, posilstvi in ugrabitvami. V resoluciji je VS ZN pozdravil prizadevanja HNP za povečanje patroljiranja in pri okrepitvi neposrednega sodelovanja s prebivalstvom, ki bi lahko prispevali k povečanju poročanja o zločinih in pozval vlado Haitija, da v sodelovanju z mednarodno skupnostjo še naprej napreduje z reformo varnostnega sektorja, vključno z razvojem ter izvedbo naslednjega petletnega razvojnega programa HNP (Haitian National Police Development Plan). VS ZN je pozval

MINUSTAH, da nadaljuje s podporo haitski oblasti pri njenem prizadevanju za nadzor pretoka lahkega orožja, pri razvoju registra orožja in reviziji sedanjih zakonov o uvozu in posedovanju orožja (Varnostni svet 2011a).

Z resolucijo 2070 (2012) je 12. oktobra 2012 prišlo do zadnjega podaljšanja mandata MINUSTAH, kot je bil določen v resolucijah 1542 (2004), 1608 (2005), 1702 (2006), 1743 (2007), 1780 (2007), 1840 (2008), 1892 (2009), 1908 (2010), 1927 (2010), 1944 (2010) in 2012 (2011), in sicer do 15. oktobra 2013. V resoluciji je VS ZN z zaskrbljenostjo opazal povečanje števila umorov, zlasti v večjih mestnih območjih in nadaljnjo grožnjo kriminalnih združb. Pozdravil je izdelavo petletnega razvojnega načrta HNP za obdobje 2012–2016, podprl cilje in obveznosti tega načrta in poudaril potrebo po zagotovitvi ustrezne proračunske podpore od vlade Haitija in donatorjev, da bi do leta 2016 dosegli minimalno 15.000 policistov; ustrezni logistični in administrativni zmogljivosti; odgovornosti in spoštovanju človekovih pravic in pravne države; izboljšanju postopkov zaposlovanja in usposabljanja, s poudarkom na specializiranih enotah; okrepljenem nadzoru na mejah in preprečevanju organiziranega kriminala. VS ZN je pozdravil imenovanje in potrditev novega generalnega direktorja HNP. Obenem je priznal, da se Haiti še naprej sooča s humanitarnimi izzivi, z več kot 390.000 notranje razseljenimi osebami in ekstremno ranljivostjo za naravne nesreče. VS ZN je močno obsodil kršitve zoper otroke kot tudi posilstva in druge spolne zlorabe žensk in otrok (Varnostni svet 2012a).

5 OSEBJE IN FINANCIRANJE MINUSTAH

V nadaljevanju bom predstavila številčne podatke vojaškega, policijskega in drugega osebja, ki so sodelovali v misiji in njihovo spreminjanje skozi posamezno leto, vse do leta 2013.

5.1 LETO 2004

V resoluciji 1542, s katero je bila ustanovljena misija in v kateri je bilo določeno, da bo misija sestavljena iz vojaške in policijske komponente, je bilo določeno tudi predvideno maksimalno število obeh komponent, kar prikazuje tabela 5.1. Tabela 5.1 prikazuje tudi dejansko število osebja, ki so ga prispevale države. Število vojaškega osebja se je do 8. novembra 2004 močno povečalo, saj je bila glavna, prednostna naloga MINUSTAH še vedno razvrstitev čet po vsej državi, z namenom stabilizirati negotove varnostne situacije in prispevati k ustvarjanju

potrebnih pogojev za izvajanje drugih vidikov mandata. Prav tako se je povečalo število policijskega osebja.

Tabela 5.1: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2004

Vrsta osebja	Število načrtovanega osebja po resoluciji 1542 z dne 30. aprila	Dejansko število osebja – 17. avgust	Dejansko število osebja – 8. november
Vojaško osebje	do 6.700	2.755	4.493
Policijsko osebje	1.622	365	978

Vir: Varnostni svet (2004b); Varnostni svet (2004č); Varnostni svet (2004d).

5.2 LETO 2005

Tabela 5.2 prikazuje povečanje vojaškega in policijskega osebja in s tem približanje odobreni moči obeh komponent iz resolucije 1542. Poleg tega tabela 5.2 prikazuje tudi povečanje predvidenega maksimalnega števila osebja glede na resolucijo 1542, zaradi volilnega obdobja, in posledično politične tranzicije ter ocenitve haitskega sodstva in kazenskega sistema. Glede na povečanje odobrene moči obeh komponent, se je temu primerno povečalo število tako vojaškega kot policijskega osebja.

Tabela 5.2: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2005

Vrsta osebja	Dejansko število osebja – 15. februar	Dejansko število osebja – 9. maj	Število načrtovanega osebja po resoluciji 1608 z dne 22. junija	Dejansko število osebja – 29. september
Vojaško osebje	6.013	6.211	do 7.500	6.381
Policijsko osebje	1.398	1.413	do 1.897	1.471

Vir: Varnostni svet (2005b); Varnostni svet (2005c); Varnostni svet (2005č); Varnostni svet (2005d).

5.3 LETO 2006

Tabela 5.3 prikazuje nadaljnje povečanje števila osebja. Število vojaškega osebja je celo preseglo maksimalno odobreno moč iz resolucije 1608. V resoluciji 1702 je bilo odobreno manjše število vojaškega osebja in večje število policijskega osebja v primerjavi z resolucijo

1608. Število osebja z dne 10. decembra se je povečalo glede na število osebja z dne 15. julija.

Tabela 5.3: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2006

Vrsta osebja	Dejansko število osebja – 31. januar	Dejansko število osebja – 15. julij	Število načrtovanega osebja po resoluciji 1702 z dne 15. avgusta	Dejansko število osebja – 10. december
Vojaško osebje	7.519	6.309	do 7.200	6.662
Policijsko osebje	1.777	1.687	do 1.951	1.742

Vir: Varnostni svet (2006b); Varnostni svet (2006č); Varnostni svet (2006d); Varnostni svet (2006e).

5.4 LETO 2007

Tabela 5.4 prikazuje povečanje števila osebja glede na število osebja z dne 10. decembra 2006, vendar število obeh komponent ne dosega odobrenega maksimalnega števila osebja iz resolucije 1702. V resoluciji 1780 je prišlo do zmanjšanja odobrenega števila vojaškega osebja in do povečanja odobrenega števila policijskega osebja s strani VS ZN v primerjavi z resolucijo 1702. Vojaška komponenta naj bi okrepila svoje zmogljivosti pri nadzoru meja in zmanjšala zmogljivosti pehote, vojaška prisotnost pa naj bi se zmanjšala v mirnejših ruralnih in urbanih območjih. Policijska komponenta naj bi povečala podporo pri vzdrževanju reda in miru.

Tabela 5.4: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2007

Vrsta osebja	Dejansko število osebja – 15. avgust	Število načrtovanega osebja po resoluciji 1780 z dne 15. oktobra
Vojaško osebje	7.080	do 7.060
Policijsko osebje	1.770	2.091

Vir: Varnostni svet (2007b); Varnostni svet (2007c).

5.5 LETO 2008

Tabela 5.5 prikazuje, da je število vojaškega osebja preseglo odobreno moč vojaške komponente iz resolucije 1780, medtem ko policijska komponenta ni dosegla predvidene moči policijskega osebja. Število osebja z dne 18. avgusta kaže zmanjšanje tako vojaškega kot policijskega osebja v primerjavi s številom osebja z dne 26. marca. Odobreno število obeh komponent ostaja v resoluciji 1840 isto kot v resoluciji 1780.

Tabela 5.5: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2008

Vrsta osebja	Dejansko število osebja – 26. marec	Dejansko število osebja – 18. avgust	Število načrtovanega osebja po resoluciji 1840 z dne 14. oktobra
Vojaško osebje	7.065	6.952	do 7.060
Policijsko osebje	1.937	1.925	2.091

Vir: Varnostni svet (2008a); Varnostni svet (2008b); Varnostni svet (2008c).

5.6 LETO 2009

Tabela 5.6 kaže povečanje vojaškega in policijskega osebja in s tem močno približanje odobreni moči iz resolucije 1840. V primerjavi z resolucijo 1840 tabela prikazuje zmanjšanje odobrenega števila vojaškega osebja in povečanje policijskega osebja. Pri vojaški komponenti je predvidena nadomestitev do ene četrtine oklepnih zmogljivosti s patroljnimi vozili, kar bi pomenilo znižanje števila vojaškega osebja za 120. Pri policijski komponenti pa je potreba po nadaljnji krepitvi zmogljivosti pri podpori haitske oblasti, zlasti pri nadzoru množice.

Tabela 5.6: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2009

Vrsta osebja	Dejansko število osebja – 26./25. februar	Dejansko število osebja – 25. avgust	Število načrtovanega osebja po resoluciji 1892 z dne 13. oktobra
Vojaško osebje	7.032	7.058	do 6.940
Policijsko osebje	2.021	2.072	do 2.211

Vir: Varnostni svet (2009a); Varnostni svet (2009b); Varnostni svet (2009c).

5.7 LETO 2010

Tabela 5.7 prikazuje povečanje odobrene vojaške in policijske komponente s strani VS ZN zaradi potresa, ki se je zgodil 12. januarja. Prav tako prikazuje povečanje vojaškega in policijskega osebja glede na številčno stanje z dne 25. avgusta 2009, in sicer zaradi

podpore/pomoči pri okrevanju, obnovi po potresu. Z resolucijo 1927 je prišlo do povečanja odobrenega števila policijskega osebja, in sicer za 680, zaradi opustošenja, ki ga je utrpela vlada in prebivalci Haitija, medtem ko pri vojaški komponenti ni bilo sprememb. Poleg jasno opredeljenih ciljev pri policijski komponenti, je poseben poudarek na izgradnji zmogljivosti HNP. S povečanjem odobrene moči policijske komponente se je temu primerno povečalo tudi dejansko število osebja, ki so ga prispevale posamezne države za misijo. V resoluciji 1944 se je VS ZN odločil, da se ohrani odobrena moč obeh komponent iz resolucije 1927.

Tabela 5.7: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2010

Vrsta osebja	Število načrtovanega osebja po resoluciji 1908 z dne 19. januarja	Dejansko število osebja – 13. april	Število načrtovanega osebja po resoluciji 1927 z dne 4. junija	Dejansko število osebja – 23. avgust	Število načrtovanega osebja po resoluciji 1944 z dne 14. oktobra
Vojaško osebje	do 8.940	8.306	do 8.940	8.548	do 8.940
Policijsko osebje	do 3.711	2.177	do 4.391	3.063	do 4.391

Vir: Varnostni svet (2010a); Varnostni svet (2010b); Varnostni svet (2010c); Varnostni svet (2010č); Varnostni svet (2010d).

5.8 LETO 2011

Tabela 5.8 prikazuje povečanje števila vojaškega in policijskega osebja glede na številčno stanje z dne 23. avgusta 2010, vendar pa podatki z dne 23. avgusta 2011 kažejo manjši upad obeh komponent. Z resolucijo 2012 je prišlo do zmanjšanja odobrene moči obeh komponent, in sicer vojaške za 1.600 in policijske za 1.150, saj je Haiti dosegel precejšen napredek od tragičnega potresa, 12. januarja 2010, prav tako se je izboljšala celotna varnostna situacija.

Tabela 5.8: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2011

Vrsta osebja	Dejansko število osebja – 17. marec	Dejansko število osebja – 23. avgust	Število načrtovanega osebja po resoluciji 2012 z dne 14. oktobra
Vojaško osebje	8.743	8.728	do 7.340
Policijsko osebje	3.451	3.447	do 3.241

Vir: Varnostni svet (2011a); Varnostni svet (2011b); Varnostni svet (2011c).

5.9 LETO 2012

Z zmanjšanjem odobrene moči obeh komponent z resolucijo 2012 se je temu primerno zmanjšalo število dejanskega osebja. Do naslednjega zmanjšanja odobrene moči s strani VS ZN je prišlo z resolucijo 2070, kjer se je vojaško osebje zmanjšalo za 1.070, policijsko pa za 640, saj je Haiti še naprej dosegal napredek (glej Tabelo 5.9).

Tabela 5.9: Število načrtovanega in dejanskega osebja MINUSTAH v letu 2012

Vrsta osebja	Dejansko število osebja – 15./17. avgust 2012	Število načrtovanega osebja po resoluciji 2070 z dne 12. oktobra
Vojaško osebje	7.272	do 6.270
Policijsko osebje	2.807	do 2.601

Vir: Varnostni svet (2012a); Varnostni svet (2012c).

5.10 FINANCIRANJE MINUSTAH

Tabela 5.10 prikazuje znesek, ki je bil namenjen za ustanovitev misije in zneske za vzdrževanje misije v določenih časovnih obdobjih.

Tabela 5.10: Financiranje MINUSTAH po posameznih obdobjih

Obdobje	Namen	Znesek
1. maj 2004–30. junij 2004	Ustanovitev misije	49, 259. 800 \$
1. julij 2004–31. oktober 2004	Vzdrževanje misije	172, 480. 500 \$
1. november 2004–30. junij 2005	Vzdrževanje misije	206, 566. 300 \$
1. julij 2005–30. junij 2006	Vzdrževanje misije	516, 488. 500 \$
1. julij 2006–30. junij 2007	Vzdrževanje misije	489, 207. 100 \$

1. julij 2007–30. junij 2008	Vzdrževanje misije	535, 372. 800 \$
1. julij 2008–30. junij 2009	Vzdrževanje misije	574, 916. 500 \$
1. julij 2009–30. junij 2010	Vzdrževanje misije	611, 751. 200 \$
1. julij 2010–30. junij 2011	Vzdrževanje misije	853, 827. 400 \$
1. julij 2011–30. junij 2012	Vzdrževanje misije	793, 517. 100 \$
1. julij 2012–30. junij 2013	Vzdrževanje misije	648, 394. 000 \$

Vir: Varnostni svet (2004č); Varnostni svet (2004d); Varnostni svet (2006č); Varnostni svet (2006d); Varnostni svet (2007c); Varnostni svet (2008c); Varnostni svet (2009c); Varnostni svet (2011b); Varnostni svet (2011c); Varnostni svet (2012c).

6 DELOVANJE MISIJE V OBDOBJU 2004–2013

Za misije ZN so, pred letom 2004, v večji meri menili, da so pre zgodaj zapustile Haiti. Volitve so si pogosto razlagali kot način, da se bosta demokracija in stabilnost na koncu obdržali. Šele z misijo MINUSTAH je mednarodna skupnost spoznala, da je za zagotovitev varne prihodnosti Haitija potrebna dolgoročna zavezanost (Meharg in Arnusch 2010).

6.1 17. APRIL 2004–30. AVGUST 2004

1. junija 2004 je skupina osmih civilnih policistov začela z ustanavljanjem civilno-polijskih central in vodenjem ocenjevanja sedanjih struktur. Do 25. junija 2004 je MINUSTAH zgradil zahtevano minimalno vojaško moč in prevzel operativne naloge od MIF. Prva oblikovana policijska enota iz Jordanije, ki je obsegala 125 policistov, je prispela 16. avgusta in bila operativna 18. avgusta. Civilna policija MINUSTAH je, vključno s 5 ženskami, iz 17 držav, 17. avgusta 2004 štela 240 civilnih policistov. Regionalni operativni centri so bili vzpostavljeni v vsaki regiji, kjer je bila nameščena civilna policija in so delovali 24 ur na dan (Varnostni svet 2004č).

Od prihoda MINUSTAH in začetka skupnega patroljiranja s HNP, se je varnostna situacija postopoma izboljšala. Oborožene skupine so še naprej nadzirale nekatere dele države, predvsem na severu in vzhodno vzdolž meje z Dominikansko republiko. V drugih primerih so poročali o nekdanjih vojaki, ki so patroljirali skupaj s HNP. Nadalje so poročali o posameznih primerih nasilja in streljanja, vključno z uboji, ugrabitvami, spopadi med pripadniki HNP in nekdanjimi vojaki razpuščenih oboroženih sil Haitija, splošnimi kaznivimi dejanji. Oborožene skupine, ki so bile vključene v politično nasilje, so bile ulične tolpe,

organizacije, ki so podpirale nekdanjega predsednika Aristidea, uporniki zoper nekdanjega predsednika, pripadniki nekdanje vojske, pripadniki razpuščenih policijskih enot in nekatere organizirane kriminalne skupine. Do 30. avgusta 2004 ni bilo nobenega incidenta, usmerjenega proti MINUSTAH. Kljub temu pa je osebje MINUSTAH še vseeno potrebovalo oboroženo spremstvo na območju zunaj Port-au-Princa (Varnostni svet 2004č).

HNP naj bi po poročilu z dne 16. aprila 2004 imel 2.500 policistov, po novejšem poročilu z dne 30. avgusta pa je število naraslo na 3.567. To je sicer predstavljalo napredek glede na stanje v aprilu, vendar pa je bilo to še vedno nezadostno število za zagotovitev ustrezne varnosti prebivalcem države. Policijske postaje, ki so bile uničene med spopadi in ropanjem v začetnih mesecih leta, je bilo potrebno še popraviti. Čeprav so zapore v nekaterih področjih države ponovno odprli, so ti še vedno potrebovali rešitev večjih problemov, kot sta prenatrpanost in neprimerna oprema. Po podatkih HNP je bilo od junija do avgusta 3.803 kandidatov, od tega 121 žensk, izbranih, da se pridružijo novemu programu rekrutiranja HNP (Varnostni svet 2004č).

Negotovost in nenehne težave v delovanju organov pregona so prispevali k nadaljnji negotovosti na področju človekovih pravic. Posebno skrb so predstavljale zlorabe v priporu, zaporu in na policijskih postajah, kot tudi primeri aretacije brez sodnega naloga, nezakoniti pripori in pravno varstvo mladoletnikov. Oborožene skupine so izvajale samovoljne aretacije in vodile nezakonite centre za pripor v nekaterih krajih. Prav tako se je povečalo število prijavljenih primerov spolnega nasilja nad ženskami (Varnostni svet 2004č).

6.2 31. AVGUST 2004–18. NOVEMBER 2004

Po poročilu generalnega sekretarja z dne 18. novembra 2004 je imela civilna policija MINUSTAH stalno prisotnost v vseh desetih upravnih enotah/departmajih Haitija. Od zadnjega poročila, 30. avgusta 2004, se je varnostna situacija na Haitiju poslabšala, še zlasti v Port-au-Princu, še vedno je bilo napeto tudi politično ozračje. Glavna grožnja je še naprej izvirala iz različnih oboroženih skupin, saj je pri nekaterih naraščala pripravljenost, da se uprejo prehodni vladi. Konec avgusta in v začetku septembra so pripadniki nekdanje vojske zavzeli tri policijske postaje, v Petit-Goâveju, Thomazeau in Terre-Rouge. S policijske postaje v Thomazeau jih je izgnal HNP s pomočjo MINUSTAH in preprečil zavzetje drugih javnih zgradb. 30. septembra je izbruhnulo nasilje med protesti, ki so jih organizirali podporniki nekdanjega predsednika Aristidea, v spomin na trinajsto obletnico vojaškega udara leta 1991. 26. oktobra je bilo usmrčenih najmanj sedem mladih ljudi, dva dni kasneje pa so

bile v podobnih okoliščinah ubite še štiri mlade osebe. HNP je zanikal vsakršno vpletenost v omenjena dogodka. Med demonstracijami in nasilnimi incidenti v oktobru je bilo ubitih več kot šestdeset ljudi, vključno s trinajstimi policisti HNP, od katerih so bili trije obglavljeni. Za preprečitev širjenja nasilja je bil 4. oktobra v Port-au-Princu ustanovljen skupni center MINUSTAH in HNP za izboljšanje koordinacije med policijsko in vojaško komponento misije ter HNP pri izvajanju skupnih ukrepov in konec koncev za ponovno vzpostavitev zaupanja prebivalcev v zmogljivosti policije. Po ustanovitvi centra je bilo izvedenih deset skupnih operacij, katerih rezultat so bile številne aretacije. Prav tako so bili vzpostavljeni skupni sistemi patroljiranja civilne policije MINUSTAH in HNP. Od avgusta dalje je civilna policija MINUSTAH pomagala pri šest-mesečnem usposabljanju za rekrute HNP na Državni policijski akademiji (National Police Academy). Poleg tega je bila od septembra civilna policija MINUSTAH vključena v program za inštruktorje HNP (Varnostni svet 2004d).

6.3 19. NOVEMBER 2004–25. FEBRUAR 2005

Po poročilu generalnega sekretarja z dne 25. februarja 2005 so bile od konca novembra 2004 do februarja 2005 dosežene pomembne izboljšave. Vojaki in civilni policisti MINUSTAH so skupaj s HNP 14. decembra 2004 sprožili obsežno operacijo za obnovitev reda in miru v barakarskem naselju Cité Soleil v Port-au-Princu. Misija je skupaj s HNP ohranila stalno prisotnost v dveh policijskih postajah in izvajala obsežno patroljiranje. Naslednji korak za zagotovitev varnosti na tem območju je bil sprejet 7. februarja 2005, ko je bilo 96 osumljencev aretiranih in nameščenih v zapor HNP. Med to operacijo sta bila ranjena dva vojaka MINUSTAH (Varnostni svet 2005c).

Decembra 2004, ko so se približevali prazniki, so se pojavila opozorila o morebitnem povečanju nasilja s strani oboroženih tolp, povezanih z nekdanjim predsednikom Aristideom. Za zagotovitev mirne počitniške sezone, je MINUSTAH izvedel največjo operacijo patroljiranja v Port-au-Princu. Rezultat intenzivnega patroljiranja je bilo mirno in varno okolje, v katerem je lahko prebivalstvo uživalo počitnice brez večjih nemirov. Skupno je bilo aretiranih 41 osumljencev, zaseženih šest kosov orožja in naboji različnega kalibra. Skupina nekdanjih vojakov je 15. decembra 2004 nezakonito zavzela zapuščeno privatno rezidenco nekdanjega predsednika Aristidea v Port-au-Princu, predmestju Tabarre. Na zahtevo prehodne vlade sta 16. decembra MINUSTAH in HNP obkolila rezidenco. Delegacija prehodne vlade je bila neuspešna v svojih prizadevanjih za doseg sporazumne rešitve, zato so vojaki MINUSTAH zavzeli rezidenco in razorožili 43 posameznikov brez streljanja. V povračilo so nekdanji vojaki v regijah, kjer so še vedno ohranjali močno prisotnost, izvedli vrsto napadov

na policijske postaje in osebje HNP. MINUSTAH se je nemudoma odzval s ponovnim prevzemom nadzora nad postajami HNP v Grand-Goâveju, Mirebalaisu in Petit-Goâveju, ki so bile zasežene s strani nekdanjih vojakov. Policisti HNP so bili uspešni pri zadržanju napada na Miragoâne, v katerem sta bila ubita dva nekdanja vojaka (Varnostni svet 2005c).

Čeprav se je splošno varnostno okolje na Haitiju izboljšalo in so se člani misije odločili, da sprejmejo ukrepe zoper člane tolp in bivše vojake, pa se je povečalo tveganje povračilnih ukrepov proti MINUSTAH in ostalim osebjem ZN. V Port-au-Princu so, 10. januarja 2005 na jasno označen rešilec MINUSTAH streljali neznani napadalci. Dva dni kasneje je civilna policijska patrulja MINUSTAH v Port-au-Princu naletela na obstreljevanje. Vozilo je bilo zadeto in onesposobljeno, zato so morali civilni policisti peš pobegniti pred skupino dvanajstih oboroženih napadalcev. MINUSTAH in HNP sta nepoškodovane civilne policiste rešila, vendar pa sta bila s strani napadalcev ranjena dva nedolžna človeka (Varnostni svet 2005c).

Civilna policija MINUSTAH je obdržala svojo prisotnost v desetih upravnih enotah/departmajih in sodelovala pri skupnem patroljiranju s HNP v glavnih mestih po vsej državi. Usposabljanje 200 oseb (185 moških in 15 žensk), ki pripadajo 15. razredu HNP, je bilo zaključeno. Nameščenih je bilo 38 civilnih policijskih svetovalcev na policijski akademiji za nadzor in pomoč pri usposabljanju/izobraževanju 16. razreda HNP, ki je obsegal 370 novih rekrutov (355 moških in 15 žensk) in se je začel 10. januarja 2005 (Varnostni svet 2005c).

V državni kaznilnici (National Penitentiary) v Port-au-Princu je prišlo 1. decembra 2004 do nemirov, v katerem je umrlo najmanj 10 zapornikov, 28 pa jih je bilo ranjenih. Nemir je bil najbolj nasilen zaporniški incident od ustanovitve prehodne vlade. Kljub izboljšanju varnostne situacije, pa je ostala velika skrb na področju človekovih pravic. Oborožene tolpe so nadaljevale z nasiljem v Port-au-Princu. Nekdanji vojaki so nadaljevali z nezakonitimi aretacijami in vodenjem nezakonitih centrov za pripor v nekaterih krajih, kot so Petit-Goâve, Hinche in Lascahobas. Nacionalne in mednarodne organizacije za človekove pravice so prijavile domnevne primere samovoljnih aretacij, nezakonitih priporov in izvensodnih pobojev (Varnostni svet 2005c).

6.4 26. FEBRUAR 2005–13. MAJ 2005

Neznana skupina oboroženih moških je 19. februarja 2005 vstopila v državno kaznilnico v Port-au-Princu in omogočila pobeg 493 pripornikov. HNP je v sodelovanju z MINUSTAH okrepil varnost v centrih za pripor po vsej državi. Po skoraj dveh mesecih je bilo 76 pobeglih

ponovno ujetih ali pa so se vrnili prostovoljno. MINUSTAH je 20. marca 2005 nazaj dobil policijsko postajo v Petit-Goâveju, ki je bila nezakonito zavzeta že od avgusta 2004. Med omenjeno operacijo je bil ubit en vojak MINUSTAH, trije pa so bili ranjeni. Prav tako je utrpela žrtve nezakonita oborožena skupina, ki je zavzela policijsko postajo. 27 oseb je bilo razoroženih in predanih HNP. Istega dne je bil ubit in ranjen vojak MINUSTAH med napadom neznanih oboroženih oseb. Še drugo policijsko postajo, v Terre-Rougu, pa je MINUSTAH dobil nazaj 21. marca 2005. S tem sta bili obe policijski postaji pod nadzorom MINUSTAH in HNP. HNP in MINUSTAH sta 31. marca 2005 začela z operacijo v Cité Soleilu, z namenom omejiti gibanje članov tolpe in promet njihovega orožja in streliva. Vojak MINUSTAH, ki je bil del te operacije, je bil ubit 14. aprila 2005. Premier je 1. aprila 2005, zaradi napadov na sedež volilnega sveta (Electoral Council), imenoval volilno komisijo za varnost, sestavljeno iz predstavnikov prehodne vlade, volilnega sveta, HNP in MINUSTAH, ki je bila zadolžena za pripravo celovitega načrta varnosti na volitvah in nadzorovanje njenega izvrševanja. V operaciji dne 9. in 10. aprila 2005, v kateri je HNP s podporo MINUSTAH okrepil prizadevanja za aretiranje posameznikov, zaradi domnevne vpletenosti v kriminalne dejavnosti, sta bila ubita nekdanji vojaški voditelj in vodja tolpe ter osem drugih članov tolpe. Po poročilu generalnega sekretarja z dne 13. maja 2005, se je povečalo število nasilnih dejanj s strani različnih nezakonitih oboroženih skupin, prav tako pa se je povečalo število ugrabitev v Port-au-Princu. Zaskrbljujoče so bile zlasti nastajajoče povezave med člani teh skupin (nekateri so povezani z nekdanjo vojsko in drugi z mestnimi tolpami) in povezave med HNP in nezakonitimi oboroženimi skupinami. Po mnenju generalnega direktorja HNP, je bilo v preteklem letu ubitih 45 policistov. Na mirnih demonstracijah 28. februarja 2005 v Bel-Airu, je HNP ubil enega demonstranta. Poleg tega je 27. aprila 2005 HNP ubil najmanj pet ljudi v nejasnih okoliščinah. Kljub večkratnim zahtevam MINUSTAH za temeljito raziskavo, se je HNP še ni lotil (Varnostni svet 2005č).

Strateški razvojni načrt HNP za obdobje 2004–2008, v katerem so bili opredeljeni glavni cilji za razvoj policije, je bil sprejet 15. marca 2005. MINUSTAH je pomagal pri usposabljanju 37 policijskih komisarjev in 49 policijskih inšpektorjev, vključno s štirimi ženskami. Nasilje nad otroki, vključno s spolnim nasiljem, je bila še naprej velika skrb, zlasti v revnih četrtih Port-au-Princa. Od začetka leta 2005 naj bi v Cité Soleilu umrlo najmanj 50 otrok, zaradi nasilja tolpe (Varnostni svet 2005č).

6.5 14. MAJ 2005–6. OKTOBER 2005

V maju in juniju je bil v Port-au-Princu prisoten javni strah zaradi porasta nasilja in kriminalitete, vključno z ugrabitvami. V odgovor na ta val nasilja sta MINUSTAH in HNP izvedla nekaj uspešnih operacij, s katerimi sta rešila ugrabljene ljudi, prav tako pa je bilo aretiranih veliko število domnevnih ugrabiteljev. Skupina oboroženih moških je 1. junija izvedla požig pred glavno tržnico v Port-au-Princu. Povzročena je bila ogromna škoda, umrlo pa je kar 17 ljudi. V juniju je bilo v Port-au-Princu znanih 59 ugrabitev, 42 v juliju, 38 v avgustu in 21 v obdobju od 1. do 27. septembra. Bistveno pa se je izboljšala varnostna situacija v Bel-Airu. Grožnja, ki so jo predstavljali pripadniki nekdanje vojske, se je po smrti nekdanjega vojaškega poveljnika, 9. aprila, zmanjšala. Pomanjkanje močnih in profesionalnih institucij pravne države je bil še vedno eden izmed glavnih izzivov za Haiti. Zaskrbljujoče je bilo zlasti domnevno slabo vodenje policistov HNP, vključno z njihovo domnevno vpletenostjo pri usmrtitvi najmanj devetih oseb 20. avgusta na nogometni tekmi. Kar 778 oseb je 20. septembra zaključilo usposabljanje/izobraževanje na policijski akademiji, od tega je bilo 35 žensk in 148 nekdanjih pripadnikov vojske (Varnostni svet 2005d).

Potreba po ponovni vzpostavitvi reda in miru na Haitiju je predstavljala skrb tako za prebivalce kot oblast Haitija. Za doseg tega cilja je potrebna nujna vzpostavitev dostopnega in poštenega pravosodnega sistema in profesionalne policije. V ta namen je resolucija VS ZN 1608 (2005) z dne 22. junija 2005 zaprosila generalnega sekretarja, da načrt reforme HNP, ki je bil oblikovan s strani MINUSTAH in haitske oblasti, deli z VS ZN. Vlada Haitija je načrt reforme HNP sprejela 8. avgusta 2006 (Varnostni svet 2006c).

Pred letom 1994 so bile funkcije policije Haitija, kot tudi zaporniški sistem, pod vodstvom oboroženih sil Haitija. Po tem letu je bila sprejeta odločitev, da se ustvari nova, neodvisna in profesionalna policijska sila. HNP je po razpustitvi nacionalne vojske postala edina varnostna institucija kazenskega pregona na Haitiju. Mednarodna skupnost je bila zelo aktivna pri izgradnji zmogljivosti policije skozi proces profesionalizacije. Od razpustitve vojske Haitija leta 1995 je HNP ostal temelj varnosti na Haitiju. HNP se je soočal s številnimi izzivi v odnosu do prebivalcev Haitija, saj je bil obtožen krutosti, kršenja človekovih pravic, korupcije in vpletenosti v kriminalne dejavnosti. Na splošno je obstajala visoka stopnja nezaupanja v HNP. Ti izzivi so se še povečali zaradi dejstva, da se varnost in stabilnost nista konsolidirala niti po desetletjih mednarodnega posredovanja. HNP ostaja v procesu reforme, ki je uravnavan s strani MIUSTAH. Policistov je bilo še vedno premalo, od idealnega števila za vzdrževanje vladavine prava in zaščito preko osem milijonov prebivalcev. Policija je imela

negativno javno podobo v Port-au-Princu in je bila kot taka pogosto mišljena kot skorumpirana, vendar pa je bilo takšno mnenje v manjši meri prisotno na ruralnih področjih. HNP naj bi bila trajna in učinkovita policijska sila, ki spoštuje demokratične vrednote. Z uporabo razmerja en policist na 500 prebivalcev bi moral imeti Haiti policijsko silo 20.000 zaposlenih. Vendar pa je predlagana struktura rezultat kompromisa med idealno ravno in nacionalnimi sredstvi (Varnostni svet 2006c; Meharg in Arnusch 2010).

Stanje na področju HNP leta 2006 je bilo zaskrbljujoče, saj je bilo samo 7.000 slabo opremljenih in nezadostno usposobljenih policistov odgovornih za vzdrževanje javne varnosti. Veliko število policijskih objektov je bilo poškodovanih ali uničenih. Večino policijskih postaj, okoli 200, je potrebno obnoviti ali zgraditi. Samo 400 vozil HNP pa je operativnih po vsej državi. Takšne razmere še dodatno zaostrejujejo problemi, ki vplivajo na odnos med HNP in javnostjo, saj ljudje menijo, da je edina varnostna institucija v državi skorumpirana in, da krši človekove pravice. Oborožene tolpe pa še povečujejo negotovost in politično ter družbeno nestabilnost v državi (Varnostni svet 2006c).

Načrt reforme HNP je predstavljal obsežen načrt za reformo in razvoj HNP, vključno s predvideno velikostjo HNP, standardi kakovosti, časovnim okvirom izvajanja in specifikacijo sredstev, potrebnih za izvajanje. Načrt reforme je bil strukturiran tako, da bi zagotovil vzpostavitev učinkovite, izurjene in odgovorne sile HNP, ki bi temeljila na: demokratičnih, policijskih standardih in demokratičnih vrednotah, spoštovanju človekovih pravic in pravne države, nepristranskem in nestranskem pristopu pri opravljanju svojih dolžnosti, zavračanju/neodobravanju korupcije, spoštovanju in zaupanju ljudi ter vzdrževanju in spodbujanju spoštovanja vladavine prava, javne varnosti, reda in miru ter varnosti in stabilnosti na Haitiju (Varnostni svet 2006c).

Razvite so bile naslednje zahteve: povečanje zmogljivosti Urada generalnega inšpektorata z zagotavljanjem tehničnih in materialnih sredstev; določitev standardov za vstop v HNP in ocenitev vseh policistov glede doseganja omenjenih standardov ter v primeru neizpolnjevanja standardov primerni disciplinski ukrepi/usposabljanje; začetek mehanizma za razvojno načrtovanje znotraj HNP z uporabo strokovnega znanja in podporo/pomočjo MINUSTAH ter mednarodnih partnerjev; razvoj HNP načrtov za izobraževanje/usposabljanje in izgradnja zmogljivosti HNP; razvoj administrativnih in vodstvenih zmogljivosti HNP; ustanovitev programa za institucionalno podporo HNP za doseg zmogljivosti, standardov (Varnostni svet 2006c).

Povečanje zmogljivosti in učinkovitosti HNP je nacionalna prioriteta. HNP naj bi dosegel 9.000 zaposlenih policistov v naslednjih dveh letih in nato nadaljeval z naraščanjem po enaki stopnji za nadaljnja tri leta, z maksimalnim številom 14.000 (brez administrativnega osebja). Cilj je bil torej doseči povečanje sedanjega števila 7.600 HNP osebja (leta 2006) na 9.000 do leta 2008 in do leta 2011 na 14.000 (Varnostni svet 2006c).

Razvoj demokratičnih policijskih sil, na Haitiju, je močno odvisen od vzpostavitve in vzdrževanja visokih standardov kakovosti. Od sredine leta 1990 je skladnost HNP s strokovnimi standardi in standardi usposabljanja trpela. Zato je pomembno, da se vzpostavijo novi standardi na področju rekrutiranja/zaposlovanja, usposabljanja, razvoja kariere, kot tudi mehanizmi za zagotavljanje skladnosti s temi standardi (Varnostni svet 2006c).

6.6 7. OKTOBER 2005–2. FEBRUAR 2006

Poročilo generalnega sekretarja z dne 2. februarja 2006 je navajalo, da je bilo celotno varnostno okolje še naprej relativno stabilno v večjem delu države. Prišlo je do močnega povečanja števila ugrabitvev v zadnjih mesecih leta 2005. Po podatkih MINUSTAH je bilo septembra ugrabljenih 56 oseb, oktobra 63, novembra 74 in decembra 241. V Gonaïvesu je prišlo 10. oktobra 2005 do soočenja med oboroženimi tolpmi in HNP, ki je privedel do požiga, ropanja in smrti dveh ljudi. MINUSTAH je v sodelovanju s HNP izvedel več uspešnih operacij, katerih rezultat je bila rešitev žrtev ugrabiteljev. Vojska in policija MINUSTAH sta bili tarči niza napadov v bližini Cité Soleila v Port-au-Princu, posledica katerih so bile številne poškodbe in pet smrtnih primerov. Poleg tega sta bila 16. decembra 2005 dva vojaška pripadnika mirovnih sil ranjena v zasedi v Plaisanceu (Varnostni svet 2006č).

Strokovne, tehnične in logistične pomanjkljivosti so še naprej ovirale učinkovitost HNP in omejevale javno zaupanje v policijo. Medtem, ko je bil narejen pomemben napredek s strani generalnega direktorja HNP, Maria Andrésola, pa so obstajali elementi znotraj Haitija, ki niso v celoti podpirali reforme policije. Proti generalnemu direktorju je bilo uprizorjenih niz manjših demonstracij in več vozil MINUSTAH je bilo pobarvanih s slogani. Da bi se zagotovila podlaga za celovit proces reform, je MINUSTAH skupaj s HNP registriral trenutne policiste. Proces, ki je vključeval identifikacijo posameznika in serijsko številko njegovega orožja, bi lahko pomagal razjasniti takratne zmogljivosti policije. Do konca januarja 2006 je bilo registriranega 4.492 državnega policijskega osebja. 20. septembra 2005 je 778 državnih policistov zaključilo usposabljanje/izobraževanje na policijski akademiji. Približno 38.836 haitijskih državljanov se je prijavilo za sprejem v naslednji razred policistov, ki bi z

usposabljanjem/izobraževanjem na policijski akademiji začel februarja 2006. Samo področje policije pa je močno povezano s sodnim sistemom, saj je zaradi slabega delovanja sodišč in sodnikov, zaporniški sistem prenatrpan, saj se ob aretacijah primeri ne obravnavajo pravočasno. Naraščanje števila pripornikov v neustreznih infrastrukturah, vključno z državno kaznilnico s 1.900 jetniki, je predstavljalo skrb glede varnosti in človekovih pravic (Varnostni svet 2006č).

V nekaterih delih Port-au-Princa so bile oborožene tolpe še naprej odgovorne za poboje, ugrabitve, oborožene rope, izsiljevanje in nadlegovanje. MINUSTAH je dokumentiral več primerov usmrtitev, ki so jih povzročili bodisi haitijski policisti bodisi skupine, ki so povezane s policijo. Na severu, v Grande Rivière du Nord, je oktobra 2005 MINUSTAH dokumentiral usmrtitev, vendar kljub dokazom HNP ni začel preiskave o tej zadevi. HNP prav tako ni uspel sprejeti ukrepov za reševanje primerov mučenja in slabega ravnanja v policijskem zaporu. Omejene ekonomske možnosti so povečevale tveganja za nastanek nasilja in motiv za kriminalno dejavnost (Varnostni svet 2006č).

6.7 3. FEBRUAR 2006–28. JULIJ 2006

Po poročilu generalnega sekretarja z dne 28. julija 2006 so se kriminalne dejavnosti s strani oboroženih skupin, zlasti ugrabitve, v glavnem mestu zmanjšale januarja in februarja, vendar pa so se ponovno povečale v juniju, čeprav je bilo število prijavljenih primerov precej nižje od najvišjega števila prijavljenih primerov iz decembra 2005. V mesecih po volitvah je bilo v Port-au-Princu le malo neposrednih napadov na MINUSTAH. V Cité Soleilu sta bila 29. maja 2006 v nejasnih okoliščinah ubita dva policista HNP. Na območju Carrefour Feuillesa je 4. junija 2006 izbruhnulo nasilje med dvema oboroženima tolpama. Rezultat nasilja je bila smrt najmanj petih ljudi, uničenje več hiš in vozil. V Martissantu so člani tolpe 7. julija 2006 napadli prebivalce soseske, kjer je bila osnovana konkurenčna tolpa in za sabo pustili najmanj 22 mrtvih ljudi, vključno z ženskami in otroki. Po tem dogodku se je aktivnost tolp povečala, vključno z uboji, ugrabitvami in napadi na pripadnike mirovnih sil. Od neznanih napadalcev so bili v Cité Soleilu 13. julija 2006 ustreljeni in ranjeni trije pripadniki MINUSTAH brazilskega bataljona. Na področju razorožitve, demobilizacije in reintegracije je MINUSTAH v tesnem sodelovanju z Nacionalno komisijo za razorožitev (National Commission for Disarmament) naredil velik napredek od februarja 2006 (Varnostni svet 2006d).

Izbor izmed 33.636 kandidatov za 18. razred na policijski akademiji je bil zaključen in 578 kandidatov, vključno s 27 ženskami, je začelo z usposabljanjem/izobraževanjem 4. junija 2006. Do julija je bilo registriranih 5.783 policistov HNP. Na prošnje haitijskih oblasti je MINUSTAH pomagal pri registraciji varnostnega osebja Haitija in pri njihovem varnostnem preverjanju. Prav tako naj bi zagotovil strokovno pomoč pri usposabljanju skupine za varovanje predsednika (Varnostni svet 2006d).

Stanje človekovih pravic na Haitiju je še vedno povzročalo resno zaskrbljenost. Izvensodni poboji, ugrabitve, oboroženi ropi, izsiljevanje in splošno zastraševanje se je nadaljevalo. Čeprav se je sodelovanje med MINUSTAH in HNP izboljšalo, pa ni bilo zadovoljivega zaključka glede raziskave o umorih na nogometni tekmi v Martissantu, ki so se zgodili 20. avgusta 2005. Trgovina z drogami in orožjem je še naprej predstavljala resni dejavnik destabilizacije (Varnostni svet 2006d).

6.8 29. JULIJ 2006–19. DECEMBER 2006

Po poročilu generalnega sekretarja z dne 19. decembra 2006 je bilo celotno varnostno okolje še naprej relativno stabilno v večjem delu države. Pojavili so se znaki izboljšanja na nekaterih kritičnih področjih. Vendar pa je bilo celotno stanje še vedno šibko in nestabilno. Večino nasilja je bilo še naprej prisotnega v glavnem mestu, medtem ko je bila v ostalih predelih države prisotna večja stopnja stabilnosti, razen nekaterih osamljenih incidentov, ki so bili prijavljeni v Fort Libertéu, Cap Haïtienu in Gonaïvesu. Čeprav je Port-au-Prince še naprej dosegal visoko stopnjo ugrabitev, pa so se te pojavljale manj pogosto kot prejšnje leto, prav tako je bil prisoten upad umorov. Povečali so se oboroženi napadi na MINUSTAH in nasilne demonstracije. V Port-au-Princu so se 19. julija 2006 zbrale oborožene skupine, ki so v bližini Cité Soleila in letališča izzvale paniko in s tem izrazile svoje razočaranje nad neprizadevnostjo vlade za izpolnitev njihove zahteve glede amnestije, v zameno za sodelovanje v programu razorožitve. Naslednji dan so oborožene skupine začele streljati na tabor jordanskega bataljona in na bližnjo policijsko postajo HNP, kjer so ranili enega policista, medtem ko je bilo pet članov tolp ranjenih in pet ubitih. V naslednjih dveh dneh je bilo ubitih šest civilistov, približno osemdeset ranjenih in neznanu število ugrabljenih. 25. avgusta 2006 je bilo ustanovljenih 12 dodatnih kontrolnih točk MINUSTAH/HNP in 23 dodatnih kontrolnih točk HNP okoli Port-au-Princa. Do sredine septembra se je varnostna situacija začela izboljševati. Prvi obisk HNP v Cité Soleilu, v skoraj treh letih, je bil pozdravljen s strani lokalnih prebivalcev, ki so izrazili pripravljenost za delo skupaj s HNP z namenom ponovne vzpostavitve miru na tem območju. Vendar pa je napetost ostala visoka v

Martissantu. Vojska MINUSTAH je v številnih primerih odkrila trupla na tem območju. Pokojni naj bi umrli v sumljivih okoliščinah. Nato je 27. septembra 2006 vojska MINUSTAH aretirala pomembnega voditelja oborožene skupine, ki je bil povezan z obsežnimi uboji v Martissantu v letih 2005 in 2006. Skupina oboroženih kriminalcev je bila 3. novembra 2006 soočena s HNP in policijsko enoto MINUSTAH. Rezultat soočenja je bila smrt enega civilista in ranjenost enega člana policijske enote. HNP je aretiral osem ljudi, vendar so bili kasneje izpuščeni. Dva vojaka MINUSTAH sta bila ubita 10. novembra 2006, medtem ko sta se vračala v bazo. V glavnem mestu pa je bilo od avgusta 2006 umorjenih sedem policistov HNP. Na področju razorožitve, demobilizacije in reintegracije sta se samo dve skupini (104 oseb) formalno vključili v program razorožitve in reintegracije (Varnostni svet 2006e).

Premier Jacques-Edouard Alexis je 8. avgusta 2006 podpisal načrt reforme HNP. Do decembra je bilo v bazi podatkov ZN registriranih 8.070 policistov HNP in 1.580 civilnih uslužbencev. Nadaljnjih 600 kandidatov, vključno s 30 ženskami, je začelo z usposabljanjem/izobraževanjem januarja 2007. Med policisti HNP je zastopanih 6,5 % žensk, medtem ko jih je med uslužbenci 12 %. HNP je 9. novembra 2006 napovedal začetek postopka varnostnega preverjanja. V fazi tega procesa je bilo 25 policijskih častnikov HNP z najvišjim rangom, vključno z generalnim direktorjem in generalnim inšpektorjem. Kar 951 policijskih svetovalcev misije bo še naprej spremljalo in svetovalo HNP (Varnostni svet 2006e).

Velik problem je še vedno predstavljalo pomanjkanje sodelovanja med policijo in pravosodnim sistemom in prenatrpanost zaporov. Zlasti v barakarskih naseljih Port-au-Princa je bilo še vedno veliko Haitijcev pod vplivom vsakodnevnega nasilje, s čimer so bile kršene osnovne človekove pravice. Septembra 2006 je bilo v Port-au-Princu ubitih vsaj ducat ljudi, 12. oktobra 2006, prav tako v Port-au-Princu, pa je bilo usmrčenih najmanj pet oseb in ducat ranjenih. Na področju zaščite otrok je resen problem še vedno predstavljalo nasilje nad otroki, zlasti na območjih Port-au-Princa, kot tudi razširjenost posilstva in drugih spolnih zlorab deklet (Varnostni svet 2006e).

6.9 20. DECEMBER 2006–22. AVGUST 2007

Junija je bil drugi največji zaseg nezakonitih mamil v zgodovini Haitija, ki je vodil do aretacije ducat oseb, med katerimi je bila polovica policistov. Prišlo je do pomembnih izboljšav glede varnostnih razmer, zlasti v mestnih območjih, ki so bile prej pod nadzorom tolpe. Od 22. decembra 2006 do 28. februarja 2007 sta MINUSTAH in HNP v Cité Soleilu in

Martissantu izvedla 19 varnostnih operacij. Te operacije so odstranile glavne voditelje tolpe, skupaj z drugimi skupnimi operacijami po vsej državi pa so do konca julija privedle do aretacij 850 osumljenih članov tolpe. Člani oboroženih skupin so začeli s protinapadi in pri tem ranili šest pripadnikov mirovnih sil. Vendar pa se je oboroženi odpor izrazito znižal po tem, ko sta dva glavna voditelja tolpe pobegnila. Vir nasilja v Martissantu je bil rivalstvo med tolpami. V januarju 2007 je bilo odkritih 29 trupel. MINUSTAH in HNP sta izvedla niz aretacij, ki so privedle do zmanjšanja stopnje nasilja. Kljub temu, da se je nasilje tolpe zmanjšalo, pa je prišlo do povečanja javnega linčanja. Nedavne varnostne operacije so prinesle pomembne izboljšave v Gonaïvesu. Po nekaj nasilnih incidentih, vključno z brutalnimi umori, sta MINUSTAH in HNP v začetku maja okrepila varnostne operacije. V dveh mesecih po okrepljeni aktivnosti, zlasti v barakarskih naseljih, so aretirali okoli 90 oseb (Varnostni svet 2007c).

Napredek je bil dosežen tudi v boju proti trgovini z drogami. Enota HNP za boj proti drogami je izvedla operacije s podporo ZDA, vključno z operacijo, ki je 31. maja 2007 potekala v Léogâneju. Rezultat operacije je bil zaseg 420 kg kokaina in aretacija petih policistov HNP in tujih državljanov. Julija je misija izvedla izčrpno oceno grožnje, ki je opredelila tri varnostne grožnje, s katerimi se sooča Haiti. Prva je bila verjetnost civilnih nemirov. Druga je bila še vedno precejšnja, možnost obnovitve oboroženega nasilja v državi, kljub dejstvu, da je bilo mnogo osumljenih zločincev aretiranih leta 2007 in je bilo zaseženega le malo orožja. Zadnja, tretja, varnostna grožnja je bila nezakonita trgovina z mamili in orožjem. Prav tako je bilo treba upoštevati, da kljub temu, da so se primeri ugrabitev v letu 2007 občutno zmanjšali, je pojav še vedno predstavljal grožnjo (Varnostni svet 2007c).

Nadaljnji napredek je bil dosežen pri okrepitvi HNP. Takrat je okoli 7.728 policistov HNP opravljalo naloge policije. Nadaljnjih 633 oseb iz 19. razreda policijske akademije je predvidoma začelo patroljirati konec septembra 2007. Policija je sprejela nov sedem-mesečni učni načrt za osnovno izobraževanje, ki mu je sledilo tri-mesečno usposabljanje na terenu. MINUSTAH, skupaj z UNDP, je še naprej tesno sodeloval z vodstvom Haitija pri razvoju institucionalnih zmogljivosti HNP. Prispevki donatorjev so znašali okoli 46 milijonov ameriških dolarjev in so bili namenjeni podpori pri ustanovitvi novega sedeža generalnega inšpektorata, obnovi nekaterih policijskih postaj, opremlenosti za redno delovanje in gradnji nove državne policijske akademije. MINUSTAH in HNP sta delala skupaj pri pripravi razvojnega načrta pomorske policije. V Jérémieju je 18. januarja 2007 220 policistov HNP uradno vstopilo v program preverjanja. Program preverjanja se je začel tudi v Les Cayesu, kjer so

odprli 280 primerov. Participacija žensk v HNP je postopoma naraščala. Med policisti so ženske predstavljale 6 %, med kadeti pa je bilo približno 12 % žensk. Čeprav je bil napredek pri reformi policije spodbuden, pa je bila zmogljivost HNP še vedno pod ravnjo, ki je potrebna za zagotovitev javnega reda in miru na Haitiju. Število policistov je bilo še vedno daleč pod zahtevanim številom. V skladu z načrtom reforme in ob predpostavki, da ne bo nepredvidenih ovir, naj bi bila potrebna še štiri leta, preden bi HNP dosegel 14.000 policistov (Varnostni svet 2007c).

Varnost in situacija človekovih pravic v haitijskih zaporih je bila še vedno nesprejemljiva. Avgusta 2007 je bilo več kot 6.000 pripornikov nameščenih v 17 zaporih, ki v skladu z mednarodnimi standardi ne bi smeli sprejeti več kot 1.088 zapornikov. V državni kaznilnici v Port-au-Princu, ki je primerna za 800 zapornikov, je bilo nameščenih 2.700 zapornikov (Varnostni svet 2007c).

Na področju človekovih pravic so posebno skrb še vedno predstavljala poročila o samovoljnih aretacijah, nezakonitih policijskih pridržanjih in prekomerni uporabi sile. Kot odraz nezaupanja javnosti v pravosodni sistem naj bi se mnogo Haitijcev izognilo formalnemu sistemu in se zanašalo na svoje lastne metode za reševanje sporov, vključno z linčanjem. V zadnjih šestih mesecih je MINUSTAH prejel poročila o umoru 60 ljudi zaradi linčanja in o 28 osebah, ki so bile resno ranjene ali pohabljene zaradi poskusov linča. Zaradi sodelovanja v linčanju je bilo aretiranih okoli 20 oseb. Kljub nedavnim izboljšavam je bilo veliko število otrok še naprej pod vplivom oboroženega nasilja. MINUSTAH je še naprej prejemal poročila o razširjenem posilstvu in drugih spolnih zlorab deklet (Varnostni svet 2007c).

6.10 23. AVGUST 2007–26. MAREC 2008

Varnostne razmere so se bistveno izboljšale po operacijah proti tolпам v začetku leta 2007, vendar so še naprej ostale možnosti za pojav nestabilnosti. Od decembra 2007 se je v delu Port-au-Princa beležil porast kriminalitete in število prijavljenih ugrabitev. Povprečno število prijavljenih ugrabitev na mesec za obdobje od decembra 2007 do februarja 2008 je bilo 28. Povečalo se je število protivladnih demonstracij, uperjenih zlasti proti naraščanju življenjskih stroškov. MINUSTAH je v šestih mesecih do avgusta 2007 zabeležil 164 takšnih demonstracij in kar 258 v naslednjih šestih mesecih. V regijah izven glavnega mesta so bile varnostne razmere večinoma še vedno mirne. S povečanjem HNP in izboljševanjem njegove profesionalnosti je policija postopoma postajala bolj učinkovita tudi pri aretacijah kriminalcev, poročalo pa se je tudi, da je bilo zaseženih več ladijskih pošiljk drog. Celotno

število policistov je bilo sicer še vedno pod ravtnjo, ki bi jo zahtevala velikost Haitija, tudi policija je imela še naprej le omejena sredstva in premalo poglobljenega usposabljanja. Zato je bilo še naprej potrebno aktivno angažiranje vojske in policije MINUSTAH. MINUSTAH je še naprej zagotavljal operativno podporo HNP z vojaškimi patruljami po vsej državi in aktivnostjo mednarodne policije v glavnih urbanih področjih Port-au-Princa, Gonaïvesa in Cap Haïtien. Prav tako je MINUSTAH zagotavljal ciljno pomoč z varovanjem strateških lokacij, kot so nacionalne kaznilnice (Varnostni svet 2008b).

Reforma struktur vladavine prava je ključna za utrditev stabilnosti Haitija. Na področju krepitve HNP je bil dosežen nadaljnji napredek. Vendar pa bi bilo potrebno storiti še veliko, da bi dosegli 14.000 zaposlenih policijskih uradnikov, število, ki je bilo identificirano v načrtu reforme HNP kot nujno za opravljanje osnovnih policijskih dolžnosti. Dodatni napor naj bi bili potrebni tudi, da se v nadaljevanju doseže od 18.000 do 20.000 zaposlenih, kajti tolikšno število naj bi bilo potrebno za opravljanje celotnega ranga varnostnih nalog, vključno z varovanjem obale, nadzorom meja, gasilskim delom in kazenskim sistemom. Marca 2008 je bilo v HNP 8.444 uradnikov, od teh jih je bilo okrog 1.000 na drugih dolžnostih, kot so gašenje požarov (144), varovanje obale (69) in v kaznilnicah (790). Izbor policijskih novincev za 20. razred je bil v teku. Policistom, ki so že opravljali službo, je MINUSTAH nudil nadzor in mentorstvo, vključno s terenskim usposabljanjem, s čimer je pomagal pri krepitvi temeljnih vrednot in vzpostavljaj takšno raven, ki je podobna standardom diplomantov policijske akademije. V okviru postopka preverjanja ustreznosti policistov je bilo 3.588 primerov. Na podlagi pregleda porekla je bilo razrešenih 61 policistov, nekaj čez 200 primerov je bilo zaključenih, večina jih je ostala v postopku. MINUSTAH je še naprej tesno sodeloval z nacionalnimi oblastmi, UNDP in donatorji pri razvoju institucionalnih zmogljivosti HNP. MINUSTAH je pomagal tudi pri krepitvi kapacitet sodne policije, ki ima glavno vlogo v boju proti nekaznovanju in glavnini kriminala. MINUSTAH se je posvečal tudi vprašanju žensk v HNP. Marca 2008 je bilo v HNP 6 % žensk. V bilateralni podpori je bilo prispevanih okoli 25 milijonov USD za podporo reforme policije. Sredstva so bila v glavnem namenjena za ustanovitev novega sedeža generalnega inšpektorata policije, opremljanje policijskih postaj, graditev pomorske baze, zagotovitev opreme za izvajanje operacij, za širitev policijske akademije (Varnostni svet 2008b).

Varnost in stanje človekovih pravic v državnih zaporih je bilo še vedno težavno. Na področju človekovih pravic je MINUSTAH dobil informacijo o štirih ubojih, ki naj bi jih domnevno zagrešili policisti HNP. Generalni inšpektorat HNP naj bi si nadalje prizadeval za boj proti

politiki nekaznovanja in za zanesljivost/odgovornost HNP. Naraščajoče število primerov linčanja je ostal resen problem. Od avgusta 2007 do januarja 2008 so poročali o 66 primerih linča, zaradi katerih je umrlo 30 ljudi, 45 pa jih je bilo ranjenih. V januarju 2008 so poročali o 18 primerih linča. Čeprav je policija bolj odločno nastopala v teh primerih, se jih je formalno zelo malo raziskalo. Rezultat izboljšanih varnostnih razmer pa je bilo znatno zmanjšanje števila otrok, ki so bili pod vplivom oboroženega nasilja. Zaskrbljujoča so bila druga področja, zlasti ugrabitve, trgovina z otroki in posilstva deklet (Varnostni svet 2008b).

6.11 27. MAREC 2008–27. AVGUST 2008

V Les Cayesu so se 3. aprila 2008 mirne demonstracije več sto ljudi proti naraščanju življenjskih stroškov spremenile v nasilne napade na vlado in MINUSTAH. V naslednjih dneh so se protesti razširili v druga mesta, vključno s Port-au-Princem. Posledice demonstracij v glavnem mestu so bile smrtne žrtve, mnogo ranjenih in škoda na lastnini. Vse razpoložljive varnostne sile Haitija, vojaške in policijske enote MINUSTAH so bile v Port-au-Princu in drugih večjih mestih mobilizirane z namenom, da spravijo razmere pod nadzor. Ugrabitve so se po strmem upadu leta 2007 povečale v prvi polovici leta 2008, vendar niso dosegle ravni iz leta 2006. Po aretaciji več osumljenih ugrabiteljev, so se ugrabitve v juliju zmanjšale. Nekdanji člani haitske vojske so 29. julija v Cap Haïtienu in Ouanamintheu zavzeli javne zgradbe, vendar sta HNP in MINUSTAH razmere hitro spravila pod nadzor (Varnostni svet 2008c).

Napredek je bil dosežen tudi na področju profesionalizacije osebja HNP, institucionalne krepite in razvoju njene infrastrukture. Avgusta 2008 je bilo v HNP 8.546 uradnikov, od katerih je bilo 8,5 % žensk. Čeprav je 19. razred kadetov diplomiral 6. novembra 2007, pa 20. razred, ki je štel okoli 700 kadetov (12 % žensk), ni začel z izobraževanjem vse do 21. julija 2008. V okviru postopka preverjanja ustreznosti policistov je bilo odprtih 4.151 primerov. Prispevki držav članic so prinesli pomemben napredek pri razvoju infrastrukture in krepitvi institucij. Bilateralni prispevki so bili namenjeni podpori pri gradnji treh novih policijskih postaj HNP, kot tudi za obnovo 28 postaj in gradnjo nove baze obalne policije (Varnostni svet 2008c).

Na področju zaporniškega sistema je bilo 31. julija 2008 7.530 zapornikov (od tega 325 žensk) zaprtih v 17 zaporih, s samo 4.884 m² bivalnega/življenjskega prostora. V nacionalni kaznilnici v Port-au-Princu je imelo 3.793 zapornikov 1.995 m² bivalnega prostora, kar je malo več kot polovica kvadratnega metra na zapornika in daleč pod mednarodno normo, ki

določa 2,5 m² na zapornika. Na področju človekovih pravic je linč še vedno ostal široko razširjen problem. Policija MINUSTAH je pomagala HNP pri krepitevi kapacitet za preprečevanje in odzivanje na nasilje nad ženskami in dekleti. Na področju otrok je bilo med žrtvami ugrabitev kar 35 % otrok (Varnostni svet 2008c).

6.12 28. AVGUST 2008–6. MAREC 2009

V tem obdobju je prišlo do upada nekaterih kriminalnih dejanj, zlasti ugrabitev, medtem ko so se druge vrste zločinov povečale. Medtem ko je v prvi polovici leta 2008 prišlo do povečanja števila ugrabitev, s približno 30 primeri na mesec, se je februarja 2009 število zmanjšalo na približno 7 primerov na mesec. Revščina in brezposelnost mladih, ki se je poslabšala zaradi opustošenja, ki so ga povzročili orkani in nevihte v letu 2008, sta v urbanih področjih ustvarili okolje, dovzetno za civilne nemire in obnovo dejavnosti tolpe. Primeri nasilnih civilnih nemirov so naraščali vse od decembra 2008. Posebno skrb so še vedno predstavljala poročila o široko razširjeni trgovini z drogami in orožjem. Januarja je misija v sodelovanju s HNP pričela z obalnim patroliranjem (Varnostni svet 2009b).

Sedem-mesečni osnovni program usposabljanja/izobraževanja 20. razreda, v katerega je bilo vključenih 702 kadetov, od tega 86 žensk, je bil zaključen februarja 2009. Marca 2009 je bilo v HNP 9.247 uradnikov. Novembra 2008 se je začel program usposabljanja/izobraževanja za 120 inšpektorjev HNP, ki naj bi se predvidoma zaključil maja 2009. V okviru postopka preverjanja ustreznosti uradnikov HNP je bilo v pregledu 5.378 primerov, od katerih jih je bilo 1.009 predloženih v presojo generalnemu inšpektorju (Varnostni svet 2009b).

Na področju zaporniškega sistema se je število zapornikov v 17 zaporih še naprej povečevalo. Tako jih je 12. februarja 2009 znašalo 8.202, od tega 391 žensk. Na področju človekovih pravic so se, kljub izboljšavam na področju ravnanja policije, še vedno nadaljevala poročila o prekomerni uporabi sile, nezakonitih aretacijah, priporih in osvoboditvah. Prav tako je linčanje ostal široko razširjen pojav po vsej državi. Na področju zaščite otrok je prišlo do znatnega zmanjšanja ugrabitev otrok. V obravnavanem obdobju poročanja se je poročalo o ugrabitvi 22 mladoletnikov, med njimi je bilo 11 deklet (Varnostni svet 2009b).

6.13 7. MAREC 2009–1. SEPTEMBER 2009

Varnostno okolje v državi je ostalo na splošno mirno, čeprav zelo šibko. Potencialne grožnje stabilnosti so bile nevarnost ponovnega delovanja tolpe, kriminalcev in ostalih oboroženih skupin, korupcija in nasilje, povezana z nezakonito trgovino kot tudi civilni nemiri. Čeprav se je zmogljivost HNP postopoma izboljševala, mu je še vedno primanjkovalo osebja, opreme in

vodstvenih zmogljivosti za učinkovito odzivanje na grožnje brez zunanje pomoči. Varnostne komponente MINUSTAH so posledično še naprej igrale pomembno vlogo pri ohranjanju varnega in stabilnega okolja. MINUSTAH je izvedel niz operacij v Cité Soleilu in Martissantu, ki so privedle do aretacij več voditeljev tolpe. Operacije MINUSTAH in HNP so prispevale k upadu števila prijavljenih ugrabitev, in sicer v povprečju s približno 30 na mesec v prvi polovici leta 2008 na manj kot 8 na mesec v prvi polovici leta 2009 (Varnostni svet 2009c).

MINUSTAH je še naprej sodeloval s HNP pri izboljšanju njegove profesionalnosti, razvoju institucionalnih zmogljivosti in vzpostavitvi potrebne infrastrukture. Na dan 18. avgusta 2009 je HNP imel 9.715 uradnikov. Ta številka vključuje tudi skupino 468 novih uradnikov 21. razreda, med njimi je bilo 121 žensk, ki so diplomirali ravno na ta dan. V okviru postopka preverjanja ustreznosti uradnikov HNP, kjer se preverjata profesionalizem in integriteta, je bilo v pregledu 6.557 primerov, od tega jih je bilo 2.154 predloženih generalnemu inšpektorju. Bilateralna pomoč je pripomogla k pridobitvi 32 novih vozil, obnovi ali razširitvi 20 objektov HNP in gradnji nadaljnjih 25 objektov. S sredstvi iz državnega sklada je HNP pridobil dodatnih 34 vozil in obnovil 20 policijskih postaj (Varnostni svet 2009c).

Na področju zaporniškega sistema so se razmere v zaporih še naprej slabšale. Število zapornikov v 17 zaporih se je še naprej povečevalo in jih je 20. avgusta 2009 znašalo 8.790, od tega 481 žensk. Na področju človekovih pravic so široko razširjena revščina in brezposelnost, skupaj s pomanjkanjem dostopa do cenovno sprejemljive hrane, stanovanja, izobraževanja in zdravstvene oskrbe predstavljale grožnjo individualnim pravicam in nacionalni stabilnosti. Kljub izboljšavam v HNP so bila poročila o grdem ravnanju, samovoljnih in nezakonitih aretacijah ter zlorabi pooblastil. Na področju zaščite otrok sta posebno skrb še vedno predstavljali notranja in čezmejna trgovina z otroki. Od marca do avgusta 2009 je bilo domnevno ugrabljenih sedem mladoletnikov, od tega štiri dekleta (Varnostni svet 2009c).

6.14 2. SEPTEMBER 2009–21. APRIL 2010

Haiti je 12. januarja 2010 prizadel potres z magnitudo 7.0, ki je terjal 222.570 smrtnih žrtev, vključno s 120 pripadniki ZN, več tisoč poškodovanih ali trajno onesposobljenih, 1,5 milijona ljudi pa je ostalo brez doma. Potres je zadal udarec še vedno šibki haitski ekonomiji in infrastrukturi ter povzročil politično negotovost in prekinil obdobje razmeroma gladkega napredka pri zakonodaji, predsedniških in občinskih volitvah. Zmogljivosti Haitija so bile

resno prizadete. Številne vladne stavbe so bile uničene ali močno poškodovane (vrhovno sodišče, parlament, glavna sodišča, policija). HNP je bil močno prizadet, saj je umrlo 77 njihovih policistov, več sto pa jih je bilo ranjenih ali pogrešanih. Polovica od vseh 8.535 zapornikov je pobegnila iz zaporov po potresu. Električni in komunikacijski sistem sta bila uničena, glavno пристanišče je bilo zaprto in ruševine so blokirale ceste v Port-au-Princu. Varnostno okolje na Haitiju je na splošno ostalo mirno. Demonstracije, ki so se dogajale pred potresom, so se v glavnem nanašale na slabe življenjske pogoje in so v glavnem potekale mirno in v majhnem obsegu, razen v Port-au-Princu, kjer so protesti študentov medicine večkrat postali nasilni. Začetni strah, da se bo ropanje in nasilje po potresu izvajalo v velikem obsegu, se ni uresničil. Kot posledica potresa pa so nastale nove grožnje, vključno s pobegi nekdanjih voditeljev tolp iz zaporov in v nekaterih primerih z ukradenimi uniformami in orožjem HNP. S pomočjo MINUSTAH je HNP do začetka aprila ponovno ujel 283 pobeglih kaznjencev. Nov izziv pa je bilo tudi zagotavljanje varnosti v nastanitvah za notranje razseljene osebe. Višja stopnja brezposelnosti, izguba premoženja in prihrankov ter travme zaradi potresa z dne 12. januarja so prispevali k večji ranljivosti Haitija (Varnostni svet 2010č).

V nekaj urah po potresu so ZN in številne države članice začele z operacijami. Specializirane vojaške in civilne enote so se lotile iskalnih in reševalnih akcij, ustanavljanja bolnišnic na terenu in obnavljanja ključne infrastrukture. MINUSTAH je, kljub svojim lastnim izgubam, deloval kot odločilen prvi akter z odprtjem glavne prometne žile od letališča Port-au-Prince do centra mesta, s ponovno vzpostavitvijo komunikacije in odprtjem zdravstvene oskrbe za žrtve. ZDA in Kanada sta v 72 urah po potresu namestili enote za pomoč v nesreči na najbolj prizadetih območjih, ki so do konca januarja dosegle prisotnost do 18.500 in 2.000 vojakov (Varnostni svet 2010č).

Kljub obsežnim izgubam v potresu 12. januarja, si je MINUSTAH zelo prizadeval za obnovitev svojih zmogljivosti in se je odločno odzval na potrebe popotresne obnove. Neposredno po potresu je MINUSTAH zagotovil logistično in administrativno podporo pri reševanju in pomoči. Logistična baza MINUSTAH v Port-au-Princu, ki je utrpela relativno malo škode, je postala središče za večino operacij akterjev ZN (Varnostni svet 2010č).

Vojaški del MINUSTAH je zagotovil takojšnjo pomoč po potresu in varnostno podporo humanitarnim dejavnostim ter izvedel prvo oceno škode potresa in uredil kritične ceste na

območju Port-au-Princa. V skladu z resolucijo VS ZN 1908 (2010) se je MINUSTAH v začetku februarja postopoma okreplil z dodatnimi enotami (Varnostni svet 2010č).

Glede na obseg izgub v HNP je MINUSTAH svoj trud osredotočil podpora operativnih zmogljivosti HNP za vzdrževanje varnosti in javnega reda. S povečanjem patrolj in varnosti na ključnih lokacijah, vključno z bankami in skladišči, je pomagal ustvariti zaupanje, odvrčati od ropanja in spodbuditi zgodnjo vzpostavitev gospodarske dejavnosti. Policiji ZN in HNP sta vzpostavili stalno skupno prisotnost v dveh največjih taboriščih za notranje razseljene osebe v Port-au-Princu. Skupnost policijskega osebja, sestavljena iz žensk HNP in policije ZN, je bila ustanovljena za spodbujanje poročanja o spolnem nasilju. Policija ZN je v podporo HNP izvajala patroljo 24 ur na dan, sedem dni v tednu (Varnostni svet 2010č).

MINUSTAH je, v sodelovanju z lokalnimi in nacionalnimi oblastmi, nadaljeval s programom zmanjševanja nasilja v skupnosti in nadaljeval s podporo Ministrstvu za notranje zadeve ter državnim institucijam. Strokovna podpora/pomoč MINUSTAH je bila osredotočena na zakonodajo o enakosti spolov; zagovarjanje varstva otrokovih pravic; preprečevanje in zatiranje korupcije; zakon o tem, da se krivca privede na sodišče; usposabljanje za stike z javnostjo. Na področju sodstva se je delo misije po potresu zaustavilo. MINUSTAH je pomagal pri obnovi dokumentov in arhivov ter tesno sodeloval z UNDP in Ministrstvom za pravosodje in javno varnost pri dokončanju skupnega delovnega načrta obnove za obdobje do septembra 2011. Glavne prioritete so bile usposobiti in zaposliti 30 novih sodnikov in zagotoviti usposabljanje sedanjim tožilcem, sodnikom in registratorjem. MINUSTAH je še naprej sodeloval z mednarodno skupnostjo pri nujni obnovi sodišč in pomagal Ministrstvu za pravosodje pri izvajanju štirih reformnih projektov. MINUSTAH je opredelil tri prioritete pri popotresni obnovi, Direction de l'Administration Pénitentiaire, in sicer: zagotavljanje varnosti v zaporih, ki imajo še vedno zapornike in preprečevanje nadaljnjih pobegov; zagotavljanje dobrega počutja zapornikov s preskrbo hrane, vode in zdravstvenih storitev; ponovna zgraditev/obnovitev zaporov. Na področju človekovih pravic si je MINUSTAH zadal naslednje prioritete: varovanje/zaščita prebivalcev na prizadetem območju; vključitev načel in standardov človekovih pravic v prizadevanju za pomoč; spremljanje stanja človekovih pravic na prizadetih območjih, še zlasti tam, kjer je veliko število notranje razseljenih oseb. Srednje in dolgoročne prioritete so vključevale krepitev zmogljivosti Office du Protecteur du Citoyen in ostalih nacionalnih subjektov, vključno z nevladnimi organizacijami, pri spodbujanju in varovanju človekovih pravic in zagotavljanju njihove aktivne participacije v mednarodnih prizadevanjih za krepitev pravosodja in institucij pravne države na Haitiju. Na področju

zaščite otrok so bile ključne prioritete naslednje: preprečevanje spolnega nasilja, zlasti v predelih z notranje razseljenimi osebami; zaščita otrok; preprečevanje nezakonitih posvojitvev in trgovine; zmanjšanje velikega števila neregistriranih sirotišnic. Otroci, ki so bili ločeni od svojih staršev in osiroteli otroci so še zlasti izpostavljeni trgovini z otroki, spolnemu izkoriščanju in vključitvi v kriminal (Varnostni svet 2010č).

6.15 22. APRIL 2010–31. AVGUST 2010

Čeprav je policija ZN poročala o povečanem številu kriminalnih dejanj v mesecih po potresu, je število primerljivo s tistim iz obdobja 2009. Pogoste protivladne demonstracije v majhnem obsegu, organizirane s strani opozicijskih skupin, so potekale po vsej državi. Varnost v taboriščih za razseljene osebe, še zlasti ranljivost žensk in otrok, je predstavljala skrb. Kriminalna dejanja, zlasti ugrabitve zaradi odkupnine, kjer so bile žrtve predvsem premožnejše osebe, so se povečevale od potresa dalje (Varnostni svet 2010d).

Policijska komponenta misije je poseben poudarek namenila zaščiti razseljenih oseb in ranljivih skupin ter izgradnji zmogljivosti HNP. Ključna popotresna dejavnost policijske komponente misije je prav tako vključevala pomoč HNP pri aretaciji zapornikov, ki so pobegnili iz državne kaznilnice. Do 11. avgusta 2010 je bilo od 5.409 pobeglih kaznjencev, ki so pobegnili iz zaporov med potresom, ponovno ujetih 629. V zvezi s krepitvijo zmogljivosti HNP je policijska komponenta misije, skupaj z UNDP, nadaljevala s pomočjo pri izvajanju načrta reforme HNP s podporo pri izboru 1.016 novih rekrutov in varnostnem preverjanju novega in obstoječega osebja. Policijska in vojaška komponenta MINUSTAH, v sodelovanju z oddelki za človekove pravice in enakost spolov, sta izvajali pristop v podporo HNP, z namenom odvratanja kriminalnih dejanj v in v bližini taborišč za notranje razseljene osebe (Varnostni svet 2010d).

6.16 1. SEPTEMBER 2010–20. MAREC 2011

Splošna varnostna situacija na Haitiju je ostala relativno mirna, vendar nagnjena k nasilnim lokalnim nemirom. Novembra 2010 so izbruhnile nasilne javne demonstracije, ki so bile posledica percepcije, da bi bil lahko MINUSTAH odgovoren za izbruh kolere. Med potekom teh demonstracij so oborožene skupine poškodovale ali uničile vozila in prostore ZN v Cap-Haïtien in Hincheju. Med 7. in 10. decembrom 2010 je, kot odgovor na objavo predhodnih rezultatov prvega kroga volitev, drhal zaprla več mest po vsej državi. Medtem ko MINUSTAH in mednarodna skupnost nista bili specifični tarči, je bilo vseeno uničenih najmanj osem in poškodovanih 50 vozil misije. Prišlo je tudi do napadov na osebje in objekte

MINUSTAH, zasebne lastnine in vladnih prostorov. V tem obdobju so bili najmanj štirje Haitijci ubiti, 20 pa je bilo ranjenih. Od novembra 2010 je bilo ubitih 13 policistov, poleg tega je bilo najmanj 15 policistov HNP napadenih ali poškodovanih s strani oboroženih zločincev v Port-au-Princu. Statistike MINUSTAH so kazale rast hudih kaznivih dejanj, vključno z umori, od 2009 do 2010. Poleg tega je MINUSTAH ocenil, da je bilo od 5.600 zapornikov, ki so pobegnili po potresu, ponovno ujetih samo 8 %. Prišlo je do povečanja aktivnosti tolpe v revnejših območjih Port-au-Princa (Varnostni svet 2011b).

Z drugim septembrom 2010 je 22. razred kadetov HNP, ki je vključeval 913 rekrutov, od tega 64 žensk, začel z izobraževanjem/usposabljanjem na policijski akademiji. Nekateri kadeti so bili odpuščeni zaradi zdravstvenih ali disciplinskih razlogov. Postopek preverjanja ustreznosti uradnikov HNP je od potresa dalje zastal, vendar pa so preiskovalci HNP nadaljevali s spremljanjem 3.585 primerov, ki so bili predloženi generalnemu inšpektorju pred potresom. V teku je bilo dvaindvajset darovanih/doniranih gradbenih projektov za HNP, vključno z gradnjo novega sedeža HNP v Port-au-Princu, obnovo večjih komisariatov, razširitvijo nove policijske akademije in obnovo sedeža generalnega inšpektorata. Načrt reforme HNP za obdobje 2006–2011, ki ga je sprejela vlada Haitija in je bil odobren s strani VS ZN, naj bi se končal decembra 2011 (Varnostni svet 2011b).

Še vedno se je pojavljalo spolno nasilje, prav tako so bili zapori še vedno prezasedeni, nadaljevala pa so se tudi posilstva, poskusi posilstva mladoletnikov, trgovanje z nezakonitimi posvojitvami, tatvine, oboroženi ropi. Prišlo je do upada števila prijavljenih primerov ugrabitev mladoletnikov (Varnostni svet 2011b).

6.17 21. MAREC 2011–25. AVGUST 2011

Od potresa dalje je trend kazal porast vseh glavnih kategorij zločinov, vključno z umori, posilstvi in ugrabitvami. Prav tako so bili v porastu ostali zločini, vključno s kraji, ropi, napadi. Po koncu volilnega procesa so se incidenti nasilnih demonstracij občutno zmanjšali. Vendar pa je v političnem in socialno-ekonomskem kontekstu tveganje civilnih nemirov ostalo visoko. Julija 2011 je MINUSTAH vodil uspešno skupno vojaško in policijsko operacijo v Port-au-Princu, da bi razbil dejavnosti tolpe in pomagal haitijski oblasti pri vzdrževanju javnega reda in miru na tem območju. HNP in MINUSTAH sta skupaj izvedla več uspešnih operacij proti zločinu, vključno s ciljno usmerjenimi dejavnostmi proti trgovini z drogami (Varnostni svet 2011c).

Zmogljivost HNP, da zagotovi ustrezno zaščito civilnega prebivalstva, se je nadalje povečala z diplomiranjem 22. razreda kadetov (877 kadetov, od tega 60 žensk) v maju. Čeprav se je delo HNP počasi izboljševalo, institucija še ni bila v položaju, da bi prevzela polno odgovornost za zagotavljanje notranje varnosti. Kritične zmogljivosti, zlasti upravljanje mejnih območij in nadzor množice, so ostale še vedno premalo razvite. Prisotnost HNP v regiji je ostala nezadostna, kar je zahtevalo nadaljnjo podporo MINUSTAH. HNP je konec avgust 2011 štel 10.001 uradnika, vključno s 783 ženskami. MINUSTAH je razvil in podal dodatno specializirano izobraževanje za izboljšanje zmogljivosti policije, v povezavi s prvo pomočjo, mejnimi aktivnostmi in nadzorom množice. Proces rekrutiranja za 23. in 24. razred se je nadaljeval. MINUSTAH je podpiral oblast Haitija pri oblikovanju naslednjega petletnega razvojnega načrta HNP, ki bi nasledil sedanji načrt reforme HNP (Varnostni svet 2011c).

Spolno nasilje in nasilje na podlagi spola je še vedno predstavljalo skrb, zlasti v obrobnih predelih Port-au-Princa, taboriščih za notranje razseljene osebe in odročnih predelih države. Vlada Haitija je sprejela triletni strateški načrt kot odgovor na spolno nasilje in nasilje na podlagi spola, ki naj bi vključeval ustanovitev Urada za spol in ženske zadeve znotraj HNP. Na področju zaščite otrok je MINUSTAH prejel poročila o 114 primerih posilstva in drugega spolnega nasilja nad mladoletniki, 68 primerih rekrutiranja in uporabe otrok s strani oboroženih tolp in 22 primerih uboja mladoletnikov (Varnostni svet 2011c).

6.18 26. AVGUST 2011–28. FEBRUAR 2012

Celotna varnostna situacija je ostala relativno stabilna, čeprav so bili sporadični primeri civilnih nemirov, ki so bili povezani s politično negotovostjo in socialno ekonomsko stisko. Incidenti politično motiviranega nasilja so se bistveno zmanjšali. Pri zločinih, kot so umor, posilstvo in ugrabitev, ni bilo bistvenih sprememb v primerjavi s prejšnjim obdobjem. Število umorov se je od septembra do decembra 2011 zmanjšalo na 65 na mesec v primerjavi s 76 na mesec v prejšnjem obdobju. Povečalo se je število ugrabitev, in sicer povprečno na 13 primerov na mesec v primerjavi z 12 primeri na mesec v prejšnjem obdobju. Primeri posilstev so se zmanjšali na 40 primerov na mesec iz mesečnega povprečja 43 v prejšnjem obdobju. Vojaško in policijsko osebje MINUSTAH je še naprej igralo ključno vlogo pri vzdrževanju varnosti in stabilnosti. Od septembra do decembra 2011 je policijska in vojaška komponenta MINUSTAH skupaj s HNP izpeljala 4.455 patrolj v Port-au-Princu in njegovi bližini ter 15.001 v preostalem delu države. V tem obdobju je vojska in policija MINUSTAH izvedla 29.471 patrolj v taboriščih za notranje razseljene osebe v Port-au-Princu in 10.457 v

taboriščih izven Port-au-Princa. Vojaška in policijska komponenta MINUSTAH je prav tako skupaj s HNP izvedla operacije proti kriminalu. Od septembra do decembra 2011 je MINUSTAH izpeljal 6.811 skupnih operacij v Port-au-Princu, ki so bile namenjene razbitju dejavnosti zločinskih skupin (Varnostni svet 2012b).

Reforma in krepitev HNP je ostala prioriteta MINUSTAH. Nov petletni razvojni načrt HNP, za obdobje 2012–2016, ki je čakal na odobritev s strani vlade Hitija, sta skupaj pripravila HNP in policijska komponenta MINUSTAH. Konec februarja je imel HNP 10.106 policistov, vključno s 760 ženskami. 23. razred s približno 550 kadeti je začel z izobraževanjem/usposabljanjem aprila 2012. Postopek preverjanja ustreznosti policistov HNP se je ponovno začel septembra 2011 (Varnostni svet 2012b).

Na področju zaporniškega sistema so se zaporji na Haitiju še vedno soočali s prostorsko stisko, nezadostnim upravljanjem in pomanjkanjem hrane in vode. Preko Urada komisarja ZN za človekove pravice je MINUSTAH decembra 2011 objavil dve poročili o domnevnih nezakonitih ubojih s strani policistov HNP in izrazil obžalovanje, da je imela, kljub nekaterim prizadevanjem policije in sodstva za preiskavo umorov, država premalo sposobnosti za učinkovit pregon in kaznovanje storilcev. Misija je pozorno spremljala tudi sojenje policistom in paznikom, ki so bili obtoženi nezakonitih ubojev med zaporniškim izgredom v Les Cayesu 19. januarja 2010. Rezultat sojenja je bila obsodba osmih obtožencev in oprostitev šestih. Na področju zaščite otrok je MINUSTAH prejel poročila o 110 primerih posilstev in drugega spolnega nasilja nad mladoletniki, 15 primerih rekrutiranja in uporabe otrok s strani oboroženih tolpe, 12 primerih ugrabitve in 7 primerih umorov mladoletnikov (Varnostni svet 2012b).

6.19 29. FEBRUAR 2012–31. AVGUST 2012

Celotna varnostna situacija je ostala relativno stabilna, s sporadičnimi primeri civilnih nemirov zaradi socialno-ekonomske stiske in nestabilnosti, ki so jo povzročili nekdanji pripadniki oboroženih sil in novi rekruti. Statistika kriminala, ki sta jo zbrala HNP in MINUSTAH, je pokazala občutno povečanje umorov. Od marca do julija 2012 je bilo na mesec v povprečju 99 umorov, medtem ko jih je bilo v istem obdobju leta 2011 75 na mesec. Julij 2012 je bil najbolj nasilen mesec od uničujočega potresa januarja 2010, s kar 134 umori. Od marca do julija 2012 se je število ugrabitvev z mesečnim povprečjem 10 zmanjšalo, v primerjavi s povprečjem 14 v istem obdobju leta 2011. Nasilje je bilo še naprej skoncentrirano v večjih mestnih središčih. Kar 65 % vseh umorov na Haitiju se je zgodilo v Port-au-Princu.

Oborožene tolpe so bile še vedno glavni vir nevarnosti, povzročanja umorov, ugrabitev in ropov. Tolpe so bile prav tako vključene v trgovino z drogami, orožjem malega kalibra, izseljevanje in boj za ozemeljski vpliv. Čeprav se je delo HNP še naprej izboljševalo, institucija še ni bila v položaju, da bi prevzela polno odgovornost za zagotavljanje notranje varnosti (Varnostni svet 2012c).

Pri razvoju HNP so izziv predstavljali politični zastoji, vključno z zamudami pri ključnih imenovanjih, kot so predsednik vlade, generalni inšpektor in načelnik HNP. Eden od glavnih ciljev pet-letnega razvojnega načrta (2012–2016) je doseči minimalno število policistov do leta 2016, to je 15.000. 23. razred je začel z izobraževanjem/usposabljanjem 18. aprila 2012, s samo 241 kadeti (Varnostni svet 2012c).

Na področju zaščite otrok je MINUSTAH prejel poročila o kršitvah otrokovih pravic, in sicer 128 primerov posilstev, 6 primerov ugrabitve, 5 primerov trgovanja z otroki, 7 primerov umorov in 3 primere, kjer so bili otroci zadeti ali pogosto ranjeni pri streljanju med sovražnimi tolpami (Varnostni svet 2012c).

6.20 1. SEPTEMBER 2012–8. MAREC 2013

Splošna varnostna situacija je ostala relativno stabilna, čeprav je bilo zaznati porast civilnih nemirov in večjih zločinov. Pogoste protivladne demonstracije so se pojavile v znak protesta proti nezmožnosti uprave glede reševanja brezzakonja, visokih življenjskih stroškov in negotovosti preskrbe s hrano. Od avgusta do oktobra 2012 se je število demonstracij na mesec potrojilo z 22 na 64. Statistika kriminala, ki sta jo zbrali HNP in MINUSTAH, je kazala naraščajoč trend umorov, z mesečnim povprečjem 79, od septembra do decembra 2012, medtem ko jih je bilo 60 v enakem obdobju leta 2011. Glavni dejavnik za razlago omenjenega porasta so bili ponovni spopadi med tolpami. Nasilje in aktivnost tolp je bilo še naprej osredotočeno v večjih mestnih središčih. Prav tako je prišlo do povečanja števila ugrabitev, z mesečnim povprečjem 18, v primerjavi z 12 v enakem obdobju leta 2011. Povprečno število prijavljenih posilstev na mesec je s 33 v enakem obdobju leta 2011 naraslo na 40 (Varnostni svet 2013).

Izvedenih je bilo več varnostnih operacij pod vodstvom HNP, s pomočjo policijske in vojaške komponente MINUSTAH. HNP je dosegel pomemben uspeh v boju proti kriminalu. Aretiranih je bilo 55 domnevnih ugrabiteljev in sokrivcev in najmanj 58 osumljencev trgovine z mamili. Napredek je deloma treba pripisati podpori silam MINUSTAH v prizadevanjih za boj proti nasilju in kriminalu, vključno z izboljšanjem izmenjav informacij s HNP in

povečanjem skupnih operacij. Razvojni načrt HNP za obdobje 2012–2016 je bil sprejet 31. avgusta 2012. Novi generalni direktor HNP, Godson Orélus, je bil imenovan 12. septembra 2012. Marca je HNP štel 10.181 policistov. Iz 23. razreda je 21. decembra 2012 diplomiralo 239 kadetov. Marca 2013 naj bi z izobraževanjem/usposabljanjem začel 24. razred in naj bi obsegal najmanj 1000 kadetov. HNP in MINUSTAH sta nadaljevala z varnostnim preverjanjem policistov po vsej državi (Varnostni svet 2013).

Spolno nasilje in nasilje na podlagi spola je še vedno ostala skrb, zlasti v osiromašenem predelu Port-au-Princa, taboriščih za notranje razseljene osebe in oddaljenih predelih države. Na področju zaščite otrok je MINUSTAH prejel poročila o 162 incidentih proti mladoletnikom, in sicer 108 primerov, povezanih s spolnim nasiljem, 11 primerov umorov, 28 primerov ugrabitev, 2 primera fizičnega napada in 13 primerov, kjer so bili otroci zadeti ali pogosto ranjeni med spopadi med sovražnimi tolpmami ali spopadi med HNP in oboroženimi tolpmami. Od oktobra do decembra 2012 je MINUSTAH prejel tudi poročila o rekrutiranju 35 otrok s strani tolpe za nošenje orožja, dostavo mamil ali za stražo (Varnostni svet 2013).

7 ANALIZA DOSEŽKOV IN USPEŠNOSTI MISIJE

Pri določanju uspešnosti oziroma neuspešnosti misije si bom pomagala s štirimi kriteriji uspeha, ki jih za presojo uspešnosti mirovnih operacij uporablja Darya Pushkina in jih na primeru misije MINUSTAH razčlenila. Ti kriteriji so:

1. kriterij: Primarni cilj mirovnih operacij je omejitev nasilnega konflikta v državi gostiteljici. Potrebna je analiza ali je operacija uspela obvladati in preprečiti večje spopade, nadzirati uresničevanje mirovnega sporazuma, zmanjšati število smrtnih žrtev, nastalih zaradi spopadov, nadzirati in pripomoči k procesu razorožitve (Pushkina 2006, 134). Na začetku prihoda in delovanja misije MINUSTAH so oborožene skupine še naprej nadzirale nekatere dele države, predvsem na severu in vzhodno vzdolž meje z Dominikansko republiko. Prav tako so bili prisotni spopadi med pripadniki HNP in nekdanjimi vojaki razpuščenih oboroženih sil Haitija. Poleg tega so oborožene skupine izvajale samovoljne aretacije in vodile nezakonite centre za pripor. Od avgusta do novembra 2004 so glavno grožnjo še naprej predstavljale različne oborožene skupine, med drugim so pripadniki nekdanje vojske zavzeli tri policijske postaje, ki sta jih kasneje nazaj pod nadzor dobili MINUSTAH in HNP. Od novembra 2004 do februarja 2005 je skupina nekdanjih vojakov nezakonito zavzela

zapuščeno privatno rezidenco nekdanjega predsednika Aristidea, ki so jo vojaki MINUSTAH kasneje prevzeli in razorožili osebe, ki so jo zavzeli. V povračilo so nekdanji vojaki v regijah, kjer so še vedno ohranjali močno prisotnost, izvedli vrsto napadov na policijske postaje in osebje HNP. Čeprav se je splošno varnostno okolje na Haitiju izboljšalo in glede na odločenost misije, da sprejme ukrepe zoper člane tolpe in bivše vojake, pa se je povečalo tveganje povračilnih ukrepov proti MINUSTAH in ostalemu osebju ZN. Neznani napadalci so 10. januarja 2005 streljali na jasno označen rešilec MINUSTAH, dva dni kasneje pa je civilna policijska patrulja MINUSTAH naletela na obstreljevanje. Nekdanji vojaki so nadaljevali z nezakonitimi aretacijami in vodenjem nezakonitih centrov. Od februarja do maja 2005 se je povečalo število nasilnih dejanj s strani različnih nezakonitih oboroženih skupin, zlasti zaskrbljujoče so bile povezave med člani teh skupin in povezave med HNP in nezakonitimi oboroženimi skupinami. Od maja do septembra 2005 je skupina oboroženih moških izvedla požig pred glavno tržnico v Port-au-Princu, posledica pa je bila ogromna škoda in smrt 17 ljudi. Grožnja, ki so jo predstavljali nekdanji pripadniki vojske, se je zmanjšala po smrti nekdanjega vojaškega poveljnika. Od oktobra 2005 do februarja 2006 je prišlo do soočenja med oboroženimi tolpami in HNP, ki je privedel do požiga, ropanja in smrti dveh ljudi. Vojska in policija MINUSTAH sta bili tarči niza napadov. Posledica so bile številne poškodbe in pet smrtnih primerov. Prav tako so bile v nekaterih delih Port-au-Princa oborožene tolpe še naprej odgovorne za poboje, ugrabitve, oborožene rope, izsiljevanje in nadlegovanje. Od februarja do julija 2006 je izbruhnilo nasilje med dvema oboroženima tolpama (smrt najmanj petih ljudi, uničenje več vozil in hiš), prav tako so člani tolpe napadli prebivalce sosese, kjer je bila osnovana konkurenčna tolpa (22 mrtvih ljudi). Po tem dogodku se je aktivnost tolp povečala, vključno z uboji, ugrabitvami in napadi na pripadnike mirovnih sil. Na področju razorožitve, demobilizacije in reintegracije je MINUSTAH v tesnem sodelovanju z Nacionalno komisijo za razorožitev naredil velik napredek od februarja 2006. Od julija do decembra 2006 so se povečali oboroženi napadi na MINUSTAH in nasilne demonstracije. V tem obdobju je vojska MINUSTAH aretirala pomembnega voditelja oborožene skupine, ki je bil povezan z obsežnimi uboji v Martissantu v letih 2005 in 2006. Od decembra 2006 do avgusta 2007 je bilo izvedenih 19 varnostnih operacij s strani HNP in MINUSTAH, v katerih so odstranili glavne voditelje tolp. Skupaj z drugimi skupnimi operacijami po vsej državi so privedle do aretacij 850 osumljenih članov tolp. Člani oboroženih skupin so začeli s protinapadi in pri tem ranili šest pripadnikov mirovnih sil. Vendar pa se je oboroženi odpor izrazito znižal potem, ko sta dva glavna voditelja tolp pobegnila. Kljub temu, da se je nasilje tolp zmanjšalo, je prišlo do povečanja javnega linčanja.

Od avgusta 2007 do marca 2008 so se, po operacijah proti tolпам, varnostne razmere bistveno izboljšale. Od marca do avgusta 2008 so nekdanji člani haitške vojske zavzeli javne zgradbe, vendar sta HNP in MINUSTAH razmere hitro spravila pod nadzor. V naslednjem obdobju od avgusta 2008 do februarja 2009 je bilo, zaradi orkanov in neviht, ustvarjeno okolje dovzetno za obnovo dejavnosti tolп. Od marca do septembra 2009 je bila potencialna grožnja stabilnosti nevarnost ponovnega delovanja tolп, kriminalcev in ostalih oboroženih skupin. V tem obdobju je bil izveden niz operacij, ki so privedle do aretacij več voditeljev tolп. Od septembra 2009 do aprila 2010 je prihajalo do novih groženj. Zaradi potresa, ki je bil 12. januarja 2010, pa je prišlo do kraje orožja in uniform, ki so bili last HNP in do pobega nekdanjih voditeljev tolп iz zaporov. Do začetka aprila je bilo ponovno ujetih 283 pobeglih kaznjencev. Od aprila do avgusta 2010 je bila ključna dejavnost policijske komponente misije pomoč HNP pri aretaciji zapornikov, ki so pobegnili iz zaporov med potresom. Od 5.409 pobeglih kaznjencev jih je bilo do sredine avgusta ponovno ujetih 629. Od septembra 2010 do marca 2011 je prišlo do povečanja aktivnosti tolп v revnejših območjih Port-au-Princa. Poleg tega so bili izvedeni napadi na osebe, objekte in vozila MINUSTAH, zasebno lastnino in vladne prostore. Od marca do avgusta 2011 je bila v Port-au-Princu uspešno izpeljana operacija, s katero so želeli razbiti dejavnosti tolп. V tem obdobju je MINUSTAH prejel poročila o 68 primerih rekrutiranja in uporabe otrok s strani oboroženih tolп. Od avgusta 2011 do februarja 2012 je MINUSTAH prejel poročila o 15 primerih rekrutiranja in uporabe otrok s strani oboroženih tolп. Od februarja do avgusta 2012 so bile oborožene tolpe še vedno glavni vir nevarnosti. Izvajale so umore, ugrabitve in rope. Prav tako so bile vključene v trgovino z drogami, orožjem malega kalibra, izsiljevanje in boj za ozemeljski vpliv. Od avgusta 2012 do marca 2013 je naraščal trend umorov. Glavni dejavnik za razlago omenjenega porasta so bili ponovni spopadi med tolпami. Nasilje in aktivnost tolп je bila še naprej osredotočena v večjih mestnih središčih. Poleg tega je MINUSTAH prejel poročila o rekrutiranju 35 otrok s strani tolп za nošenje orožja, dostavo mamil ali stražo.

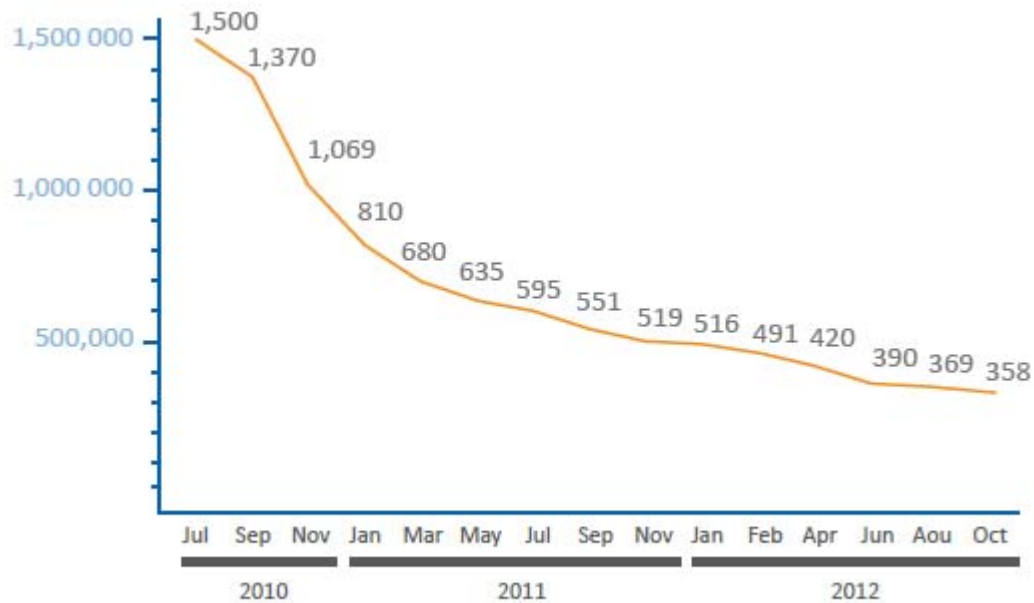
2. kriterij: Drugi primarni cilj mirovnih operacij je zmanjšanje človeškega trpljenja. ZN naj bi preprečili grozodejstva nad civilnim prebivalstvom in ravno mirovne misije so pomemben instrument za doseg tega cilja. S tem kriterijem lahko preverimo, ali se je zmanjšalo število kršitev/zlorab človekovih pravic in število beguncev, notranje razseljenih oseb (Pushkina 2006, 134). Ob sami ustanovitvi in začetku delovanja misije so negotovost in nenehne težave v delovanju organov pregona prispevale k negotovosti na področju človekovih pravic. Posebno skrb so predstavljale zlorabe v priporu, zaporu, policijskih postajah kot tudi primeri

aretacije brez sodnega naloga, nezakoniti pripori. Posebno skrb je predstavljalo tudi povečano število prijavljenih primerov nasilja nad ženskami. V nekaj mesecih po ustanovitvi misije so nekdanji vojaki še naprej nadaljevali z nezakonitimi aretacijami in vodenjem nezakonitih centrov za pripor, prav tako so bili prijavljeni izvensodni poboji. Po skoraj dveh letih po ustanovitvi misije je stanje na področju človekovih pravic še vedno povzročalo resno zaskrbljenost, saj so se izvensodni poboji, ugrabitve, oboroženi ropi, izsiljevanje in splošno zastraševanje nadaljevali. Prav tako je problem predstavljalo nasilje nad otroki kot tudi razširjenost posilstva in drugih spolnih zlorab deklet. Po več kot treh letih od ustanovitve misije je bila varnost in situacija človekovih pravic še vedno nesprejemljiva v haitijskih zaporih. Prav tako pa so se vrstila poročila o samovoljnih aretacijah, nezakonitih policijskih pridržanjih, prekomerni uporabi sili, linčanju, otrocih, ki so bili pod vplivom oboroženega nasilja, razširjenem posilstvu in drugih spolnih zlorabah deklet. Na začetku leta 2008 se je še naprej poročalo o primerih linča, do izboljšav pa je prišlo na področju zaščite otrok, in sicer se je zmanjšalo število otrok, ki so bili pod vplivom oboroženega nasilja. Ostala pa je skrb na drugih področjih, vključno z ugrabitvami, trgovino z otroki in posilstvi deklet. Še po štirih letih od ustanovitve misije pa je bilo stanje na področju zaporniškega sistema še vedno nesprejemljivo. Za primer bom navedla nacionalno kaznilnico v Port-au-Princu, kjer je 3.793 zapornikov imelo 1.995 m² bivalnega prostora, kar je malo več kot polovica kvadratnega metra na zapornika. To pa je daleč pod mednarodno normo, ki določa 2,5 m² na zapornika. Prav tako je linč še vedno ostal široko razširjen problem, kakor tudi ugrabitve, saj je bilo med žrtvami ugrabitvev kar 35 % otrok. Policija MINUSTAH je pomagala HNP pri krepitvi kapacitet za preprečevanje in odzivanje na nasilje nad ženskami in dekleti. Na začetku leta 2009 so se nadaljevala poročila o prekomerni uporabi sile, nezakonitih aretacijah, priporih, osvoboditvah in linčanju. Prišlo pa je do znatnega zmanjšanja ugrabitvev otrok (22 mladoletnikov, od tega 11 deklet). V petih letih po ustanovitvi misije so široko razširjena revščina in brezposelnost, skupaj s pomanjkanjem dostopa do cenovno sprejemljive hrane, stanovanja, izobraževanja in zdravstvene oskrbe predstavljali grožnjo individualni pravici in nacionalni stabilnosti. Poleg tega so se vrstila poročila o grdem ravnanju, samovoljnih in nezakonitih aretacijah ter zlorabi pooblastil. Posebno skrb pa je še vedno predstavljala notranja in čezmejna trgovina z otroki. Prišlo je do upada števila ugrabitvev mladoletnikov, saj je bilo od marca do avgusta 2009 domnevno ugrabljenih sedem mladoletnikov, od tega štiri dekleta. Po potresu 12. januarja 2010, je bila ustanovljena skupnost policijskega osebja, sestavljenega iz žensk HNP in policije ZN, za spodbujanje poročanja o spolnem nasilju. V zadnji polovici leta 2010 in začetku leta 2011 so bili zapori še vedno prezasedeni, prav tako so

se nadaljevala posilstva, poskusi posilstva mladoletnikov, trgovanje z nezakonitimi posvojitvami, prišlo pa je do upada števila prijavljenih primerov ugrabitev mladoletnikov. V sedmih letih po ustanovitvi misije je spolno nasilje in nasilje na podlagi spola še vedno predstavljalo skrb, zlasti v obrobnih predelih Port-au-Princa, taboriščih za notranje razseljene osebe in odročnih predelih države, poleg tega pa je bilo na področju zaščite otrok 114 primerov posilstev in drugega spolnega nasilja nad mladoletniki, 68 primerov rekrutiranja in uporabe otrok s strani oboroženih tolpa in 22 primerov uboja mladoletnikov. V tem obdobju je vlada Haitija sprejela triletni strateški načrt kot odgovor na spolno nasilje in nasilje na podlagi spola, ki naj bi vključeval ustanovitev Urada za spol in ženske zadeve znotraj HNP. V začetku leta 2012 so se na področju zaporniškega sistema zapori še vedno soočali s prostorsko stisko, nezadostnim upravljanjem, pomanjkanjem hrane in vode. Na področju zaščite otrok je bilo 110 primerov posilstev in drugega spolnega nasilja nad mladoletniki, 15 primerov rekrutiranja in uporabe otrok s strani oboroženih tolpa, 12 primerov ugrabitev in 7 primerov umorov mladoletnikov. Po skoraj osmih letih od ustanovitve misije so še naprej poročili o kršitvah otrokovih pravic, in sicer 128 primerov posilstev, 6 primerov ugrabitev, 5 primerov trgovanja z otroki, 7 primerov umorov in 3 primeri, kjer so bili otroci zadeti ali pogosto ranjeni pri streljanju med sovražnimi tolpami. V več kot osmih letih po ustanovitvi misije skrb še vedno predstavlja spolno nasilje in nasilje na podlagi spola, zlasti v osiromašenem predelu Port-au-Princa, taboriščih za notranje razseljene osebe in oddaljenih predelih države ter nasilje nad otroki. Poročali so o 108 primerih, povezanih s spolnim nasiljem, 11 primerih umora, 28 primerih ugrabitev, 2 primerih fizičnega napada, 13 primerih, kjer so bili otroci zadeti ali ranjeni ter 35 primerih rekrutiranja otrok s strani tolpa za nošenje orožja, dostavo mamil ali za stražo.

S sliko 7.1 bom prikazala spreminjanje števila beguncev, notranje razseljenih oseb od potresa, ki se je zgodil 12. januarja 2010, pa vse do oktobra 2012.

Slika 7.1: Spreminjanje števila beguncev po potresu leta 2010

Vir: United Nations (2012b).

3. kriterij: Za zagotavljanje varnosti v regiji je pomembna tudi preprečitev širjenja konflikta izven meja države, kjer poteka misija, saj se notranji konflikt lahko razširi v druge države v regiji, nasilje nad civilisti pa pogosto ustvarja tok beguncev. Pri ocenjevanju tega kriterija je pomembno, v kolikšni meri je integriteta sosednjih držav ostala nedotaknjena (Pushkina 2006, 134). Ob tem lahko povzamem, da se oboroženi konflikt, ki je v začetku februarja 2004 izbruhnil v mestu Gonaives na Haitiju in posledica katerega je bila ustanovitev misije MINUSTAH, ni razširil izven meja države ali v druge države v regiji. Pravzaprav se konflikt niti ni začel na celotnem območju Haitija, ampak zgolj v severnem delu države. Tako je torej integriteta sosednjih držav kot držav v regiji, ostala nedotaknjena. Prav tako se ni poročalo o toku beguncev. Prihajalo je samo do ogromnega števila notranje razseljenih oseb. Te selitve niso bile posledica oboroženega konflikta, ampak potresa, ki se je zgodil 12. januarja 2010.

4. kriterij: Zadnji kriterij uspešnosti misij ZN je podpiranje reševanja konflikta. Od mirovniških operacij se zahteva ustvarjanje stabilnega okolja, ki je sposobno preprečiti ponovitev sovražnosti po tem, ko se misija zaključi (Pushkina 2006, 134–135). Ena izmed ključnih nalog mandata, glede varnega in stabilnega okolja, je pomoč prehodni vladi pri nadziranju, prestrukturiranju in preoblikovanju HNP. Od HNP, kot edine varnostne institucije kazenskega pregona na Haitiju, se pričakuje, da bo ustvarjal in vzdrževal stabilno okolje v času poteka

misije, še zlasti pa potem, ko se misija zaključi. S četrtem kriterijem bom predstavila prispevek misije na izboljšanje delovanje HNP, prav tako pa bom prikazala tudi negativni vidik delovanja HNP. Kot prvo naj omenim načrt reforme HNP za obdobje 2006–2011, ki je bil oblikovan s strani MINUSTAH in haitske oblasti in je bil sprejet 8. avgusta 2006. Načrt je bil pomemben korak k vzpostavitvi profesionalne, učinkovite, izurjene in odgovorne sile HNP, saj je bil ta obtožen krutosti, kršenja človekovih pravic, korupcije in vpletenosti v kriminalne dejavnosti. Poleg tega je bil 31. avgusta 2012 sprejet razvojni načrt HNP za obdobje 2012–2016, ki sta ga skupaj pripravila HNP in policijska komponenta MINUSTAH. Kot drugo naj omenim število osebja v HNP, ki je leta 2004, natančneje 16. aprila 2004, štelo 2.500 uslužbencev, medtem ko je do leta 2013 število naraslo na 10.181. Pozitiven vidik delovanja HNP in pozitiven prispevek misije na HNP je bil viden v naslednjih primerih. Leta 2004, so pripadniki nekdanje vojske zavzeli tri policijske postaje. HNP jih je s pomočjo MINUSTAH izgnal iz policijske postaje v Thomazea in tudi ostali dve policijski postaji sta kasneje dobili nazaj pod nadzor MINUSTAH in HNP. Za preprečitev širjenja nasilja je bil 4. oktobra 2004, za izboljšanje koordinacije med policijsko in vojaško komponento misije in HNP pri izvajanju skupnih ukrepov ustanovljen skupni center MINUSTAH in HNP. Po ustanovitvi centra je bilo izvedenih 10 skupnih operacij, katerih rezultat so bile številne aretacije. Poleg tega so bili vzpostavljeni skupni sistemi patroljiranja civilne policije MINUSTAH in HNP, civilna policija MINUSTAH pa je pomagala pri usposabljanju rekrutov HNP na Državni policijski akademiji. Vojaki in civilni policisti MINUSTAH so skupaj s HNP 14. decembra 2004 sprožili obsežno operacijo za obnovitev reda in miru v barakarskem naselju v Port-au-Princu. Leta 2005 je HNP v sodelovanju z MINUSTAH okrepil varnost v centrih za pripor po vsej državi. HNP in MINUSTAH sta 31. marca 2005 začela z operacijo v Cité Soleilu z namenom omejiti gibanje članov tolpe in promet njihovega orožja in streliva. Volilna komisija za varnost, sestavljena iz predstavnikov prehodne vlade, volilnega sveta, HNP in MINUSTAH in je bila zadolžena za pripravo celovitega načrta varnosti na volitvah in nadzorovanje njegovega izvrševanja, je bila imenovana 1. aprila 2005. V operaciji 9. in 10. aprila 2005, v kateri je HNP s podporo MINUSTAH okrepil prizadevanja za aretiranje posameznikov, zaradi domnevne vpletenosti v kriminalne dejavnosti, sta bila ubita nekdanji vojaški voditelj in vodja tolpe ter osem drugih članov tolpe. Leta 2005 sta HNP in MINUSTAH izvedla nekaj uspešnih operacij, s katerimi so rešili ugrabljene, prav tako pa je bilo aretiranih veliko število domnevnih ugrabiteljev. Poleg tega sta leta 2005 registrirala trenutne policiste. Ta proces je vključeval identifikacijo posameznika in serijsko številko njegovega orožja. Od 22. decembra 2006 do 28. februarja 2007 sta MINUSTAH in HNP v

Cité Soleil in Martissantu izvedla 19 varnostnih operacij, ki so odstranile glavne voditelje tolp, skupaj z drugimi skupnimi operacijami po vsej državi pa so do konca julija aretirali do 850 osumljenih članov tolp. V začetku maja 2007 sta MINUSTAH in HNP po nekaj nasilnih incidentih, vključno z brutalnimi umori, okrepila varnostne operacije. V dveh mesecih po okrepljeni aktivnosti, zlasti v barakarskih naseljih, so aretirali okoli 90 oseb. Enota HNP za boj proti drogami je izvedla operacije s podporo ZDA, vključno z operacijo, ki je 31. maja 2007 potekala v Léogâneu; rezultat je bil zaseg 420 kg kokaina, aretacija petih policistov in tujih državljanov. S povečanjem HNP in izboljševanjem njegove profesionalnosti je policija postopoma postajala bolj učinkovita pri aretaciji kriminalcev. Policija MINUSTAH je pomagala HNP pri krepitvi kapacitet za preprečevanje in odzivanje na nasilje nad ženskami in dekleti. Januarja 2009 je misija v sodelovanju s HNP pričela z obalnim patroliranjem. Operacije MINUSTAH in HNP so prispevale k upadu števila prijavljenih ugrabitev, in sicer v povprečju s približno 30 na mesec v prvi polovici leta 2008 na manj kot 8 na mesec v prvi polovici leta 2009. Po potresu 12. januarja 2010, je MINUSTAH svoj trud osredotočil podpori operativnih zmogljivosti HNP za vzdrževanje varnosti in javnega reda. Policiji ZN in HNP sta vzpostavili stalno skupno prisotnost v dveh največjih taboriščih za notranje razseljene osebe v Port-au-Princu. Skupnost policijskega osebja, sestavljena iz žensk HNP in policije ZN, je bila ustanovljena za spodbujanje poročanja o spolnem nasilju. Po potresu je policijska komponenta misije poseben poudarek namenila zaščiti razseljenih oseb in ranljivih skupin ter izgradnji zmogljivosti HNP. Prav tako ključna popotresna dejavnost policijske komponente misije je vključevala pomoč HNP pri aretaciji zapornikov, ki so pobegnili iz državne kaznilnice. Leta 2011 sta HNP in MINUSTAH izvedla več uspešnih operacij proti zločinu, vključno s ciljno usmerjenimi dejavnostmi proti trgovini z drogami. Istega leta je MINUSTAH razvil in podal dodatno specializirano izobraževanje za izboljšanje zmogljivosti policije, v povezavi s prvo pomočjo, mejnimi aktivnostmi in nadzorom množice. Od septembra do decembra 2011 je MINUSTAH skupaj s HNP izpeljal 4.455 patrolj v Port-au-Princu in njeni bližini ter 15.001 v preostalem delu države. MINUSTAH je prav tako skupaj s HNP izvedel operacije proti kriminalu. Leta 2012 je bilo izvedenih več varnostnih operacij pod vodstvom HNP, s pomočjo MINUSTAH. HNP je dosegel pomemben uspeh v boju proti kriminalu, in sicer je bilo aretiranih 55 domnevnih ugrabiteljev in sokrivcev in najmanj 58 osumljencev trgovine z mamili. Negativen vidik delovanja HNP je bil viden v naslednjih primerih. HNP je 28. februarja 2005 v Bel-Airu, kljub temu, da je bila demonstracija mirne narave, ubil enega demonstranta. Poleg tega je 27. aprila 2005 HNP ubil najmanj pet ljudi v nejasnih okoliščinah. Kljub večkratnim zahtevam MINUSTAH za temeljito raziskavo, se je

HNP še ni lotil. Leta 2005 so poročali o domnevno slabem vodenju policistov HNP, vključno z njihovo domnevno vpletenostjo pri usmrtni najmanj devetih oseb na nogometni tekmi. Poleg tega je leta 2005 MINUSTAH dokumentiral več primerov usmrtitev, ki so jih bodisi povzročili haitijski policisti bodisi skupine, ki so bile povezane s policijo. HNP prav tako ni uspel sprejeti ukrepov za reševanje primerov mučenja in slabega ravnanja v zaporu. Leta 2007 je MINUSTAH dobil informacijo o štirih ubojih, ki naj bi jih domnevno zagrešili policisti HNP. Kljub izboljšavam v HNP so leta 2009 poročali o grdem ravnanju, samovoljnih in nezakonitih aretacijah in zlorabi pooblastil. MINUSTAH je decembra 2011 objavil dve poročili o domnevnih nezakonitih ubojih s strani policistov HNP.

8 ZAKLJUČEK

Postavljeno hipotezo, da je misija MINUSTAH uspešno oziroma pozitivno vplivala na razvoj Haitija, tako na varnostnem področju kot na področju človekovih pravic, in s tem pripomogla k izboljšanju varnostnih razmer in stabilnosti na Haitiju, kljub temu, da se je nasilje s strani oboroženih skupin in kršitve človekovih pravic še vedno nadaljevalo, lahko potrdim. Pri potrditvi omenjene hipoteze sem si pomagala s štirimi kriteriji uspeha Darye Pushkine. Pri prvem kriteriju, kjer gre za omejitev nasilnega konflikta, so oborožene skupine na začetku ustanovitve misije MINUSTAH še naprej nadzirale nekatere dele države, vendar je sčasoma nadzor prevzela oblast Haitija. Prisotni so bili napadi na policijske postaje, osebje HNP, objekte, vozila in osebje ZN. Poleg tega so se vrstila številna poročila o smrtnih žrtvah, bodisi zaradi dejanj oboroženih skupin, bodisi zaradi soočenja med oboroženimi tolpmi in HNP ali zaradi nasilja med dvema oboroženima tolpama. Oborožene skupine so bile tudi leta 2012 glavni vir nevarnosti, povzročanja umorov, ugrabitev in ropov. Tolpe so bile prav tako vključene v trgovino z drogami, orožjem malega kalibra, izsiljevanje in boj za ozemeljski vpliv. Tudi v letu 2013 je bilo prisotno nasilje in aktivnost tolp, prišlo je celo do naraščajočega trenda umorov. Pozitivni vidik pa so bile številne aretacije članov tolpe in voditeljev oboroženih skupin in izvedba številnih varnostnih operacij. Pri drugem kriteriju, ki zadeva zmanjšanje človeškega trpljenja, so bili glavni problemi naslednji: zlorabe v priporu in zaporu, nezakonite aretacije, izvensodni poboji, linčanje, nasilje nad otroki, trgovina z otroki, posilstva in druge spolne zlorabe deklet. Po več kot osmih letih od ustanovitve misije je skrb še vedno predstavljalo spolno nasilje in nasilje na podlagi spola, zlasti v osiromašenem predelu Port-au-Princa, taboriščih za notranje razseljene osebe in oddaljenih predelih države

ter nasilje nad otroki. Pozitivni vidik pa je bila pomoč MINUSTAH HNP pri krepitvi kapacitet za preprečevanje in odzivanje na nasilje nad ženskami in dekleti, ustanovitev skupnosti policijskega osebja za spodbujanje poročanja o spolnem nasilju, predvidena ustanovitev Urada za spol in ženske zadeve znotraj HNP in zmanjšanje števila notranje razseljenih oseb od potresa, ki se je zgodil 12. januarja 2010, in sicer je julija 2010 številka znašala 1.500.000 razseljenih oseb, medtem ko je oktobra število znašalo 358.000. Pri tretjem kriteriju, kjer gre za preprečitev širjenja konflikta, se oboroženi konflikt, ki se je začel v začetku februarja 2004, ni razširil izven meja države ali v druge države v regiji. Pri zadnjem, četrtem kriteriju, podpiranju reševanja konflikta, pa ima ključno vlogo HNP. MINUSTAH je pomagal pri oblikovanju načrta reforme HNP za obdobje 2006–2011 in razvojnega načrta HNP za obdobje 2012–2016. Pomembno izboljšavo v HNP predstavlja število osebja, saj je aprila 2004 znašalo 2.500 in je do leta 2013 naraslo na 10.181. MINUSTAH je pomagal pri izboljšanju delovanja in profesionalnosti HNP, in sicer z izvedbo skupnih operacij, katerih rezultat so bile številne aretacije; vzpostavljanjem skupnega sistema patroljiranja; usposabljanjem rekrutov HNP na Državni policijski akademiji; izvedbo skupne obsežne operacije za obnovitev reda in miru v barakarskem naselju v Port-au-Princu; okrepitevijo varnosti v centrih za pripor po vsej državi; izvedbo skupne operacije, z namenom omejiti gibanje članov tolpe in promet njihovega orožja in streliva; izvedbo operacije, v kateri je HNP s podporo MINUSTAH okrepil prizadevanja za aretiranje posameznikov, zaradi domnevne vpletenosti v kriminalne dejavnosti; izvedbo skupnih uspešnih operacij, s katerimi so rešili ugrabljene in aretirali veliko število domnevnih ugrabiteljev; izvedbo skupnih 19 varnostnih operacij, ki so odstranile glavne voditelje tolpe in privedle do številnih aretacij; krepitvijo kapacitet za preprečevanje in odzivanje na nasilje nad ženskami in dekleti; vzpostavitev stalne skupne prisotnosti v dveh največjih taboriščih za notranje razseljene osebe v Port-au-Princu; izvedbo več skupnih uspešnih operacij proti zločinu, vključno s ciljno usmerjenimi dejavnostmi proti trgovini z drogami; izvedbo skupnih patrolj. Negativni vidik HNP pa se je pokazal v domnevnih nezakonitih ubojih s strani policistov HNP. Na podlagi analize vseh štirih kriterijev lahko zaključim, da je bila misija uspešna pri zadnjih dveh kriterijih, in sicer pri preprečitvi širjenja konflikta izven države in pri podpiranju reševanja konflikta, medtem ko je pri prvih dveh kriterijih, torej omejitvi nasilnega konflikta v državi in zmanjšanju človeškega trpljenja, dosegla delen uspeh. Misija je sicer spodbujala in pripomogla k zmanjšanju nasilja in kršitev človekovih pravic, vendar pa jih ni popolnoma odpravila.

Trajna politična stabilnost je ključnega pomena za krepitev državnih institucij, spodbujanje socialno-ekonomskega razvoja in privabljanje tujih investicij. Izvedba verodostojnih zakonodajnih, občinskih in lokalnih volitev v letu 2013 bo okrepila državne institucije, tako na nacionalni kot lokalni ravni. HNP še ni v položaju, da bi prevzel polno odgovornost za zagotavljanje notranje varnosti. Vojaško in policijsko osebje MINUSTAH tako še naprej predstavlja pomembno vlogo pri vzdrževanju celotne varnosti in stabilnosti Haitija. ZN in mednarodni partnerji na Haitiju nadaljujejo z zagotavljanjem tehnične, finančne in logistične podpore za pospešitev ključnih procesov stabilizacije, vključno s krepitvijo HNP, pripravo na prihajajoče volitve in reformo ključnih institucij pravne države. Pravna država/vladavina prava na Haitiju še vedno ostaja izziv, predvsem zaradi slabega delovanja institucij (sodstvo, policija, zapori). Profesionalna policija in odgovoren sodni sistem sta bistvenega pomena za stabilnost v državi in za naložbe, ekonomsko rast in razvoj. ZN podpira krepitev pravne države s spodbujanjem demokratičnega vladanja, zagotavljanjem pravne in fizične varnosti prebivalstva in podpiranjem delovanja javne uprave (United Nations 2012b).

9 LITERATURA

1. *Dnevnik – Objektiv*. 2010. Večno življenje na prelomnicah, 23. januar. Dostopno prek: <http://www.dnevnik.si/objektiv/vec-vsebin/1042333929> (3. junij 2013).
2. Jelušič, Ljubica. 2003. Mirovne operacije kot oblika globalne mirovne preventive pred širjenjem groženj. *Teorija in praksa* 40 (4). Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/db/pdfs/tip20034jelusic.pdf> (3. september 2012).
3. --- 2005. *Mirovne operacije in vloga Slovenije*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
4. Meharg, Sarah in Aleisha Arnusch. 2010. *Security Sector Reform: A Case Study Approach to Transition and Capacity Building*. Dostopno prek: <http://www.strategicstudiesinstitute.army.mil/pubs/display.cfm?pubID=960> (3. september 2012).
5. Natek, Karel in Marjeta Natek. 1999. *Države sveta 2000*. Ljubljana: Založba Mladinska knjiga.
6. Pushkina, Darya. 2006. A Recipe for Success? Ingredients of a Successful Peacekeeping Mission. *International Peacekeeping* 13 (2): 134–135.

7. RTV SLO. 2006. *Zgodovinski oris Haitija*. Dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/tureavanture/severna-amerika/zgodovinski-oris-haitija/199465> (3. junij 2013).
8. The Henry L. Stimson Center. 2003. *The Brahimi Report and the Future of UN Peace Operations*. Dostopno prek: <http://www.stimson.org/images/uploads/research-pdfs/BR-CompleteVersion-Dec03.pdf> (20. julij 2013).
9. United Nations. 2012a. *Peacekeeping*. Dostopno prek: <http://www.un.org/en/peacekeeping/> (3. september 2012).
10. --- 2012b. *Haiti moving forward step by step*. Dostopno prek: <http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/minustah/documents/UN-factsheets-2012-en.pdf> (22. julij 2013).
11. Varnostni svet. 2004a. *Resolucija 1529*, S/RES/1529/2004. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1529%282004%29 (4. september 2012).
12. --- 2004b. *Resolucija 1542*, S/RES/1542/2004. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1542%282004%29 (4. september 2012).
13. --- 2004c. *Resolucija 1576*, S/RES/1576/2004. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1576%282004%29 (4. september 2012).
14. --- 2004č. *Interim report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2004/698. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2004/698 (4. september 2012).
15. --- 2004d. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2004/908. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2004/908 (5. september 2012).
16. --- 2005a. *Resolucija 1601*, S/RES/1601/2005. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1601%282005%29 (5. september 2012).
17. --- 2005b. *Resolucija 1608*, S/RES/1608/2005. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1608%282005%29 (5. september 2012).
18. --- 2005c. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2005/124. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2005/124 (5. september 2012).

19. --- 2005č. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2005/313. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2005/313 (5. september 2012).
20. --- 2005d. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2005/631. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2005/631 (5. september 2012).
21. --- 2006a. *Resolucija 1658*, S/RES/1658/2006. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1658%282006%29 (5. september 2012).
22. --- 2006b. *Resolucija 1702*, S/RES/1702/2006. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1702%282006%29 (6. september 2012).
23. --- 2006c. *Letter dated 31 August 2006 from the Secretary-General addressed to the President of the Security Council*, S/2006/726. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2006/726 (8. september 2012).
24. --- 2006č. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2006/60. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2006/60 (8. september 2012).
25. --- 2006d. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2006/592. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2006/592 (6. september 2012).
26. --- 2006e. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2006/1003. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2006/1003 (6. september 2012).
27. --- 2007a. *Resolucija 1743*, S/RES/1743/2007. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1743%282007%29 (6. september 2012).
28. --- 2007b. *Resolucija 1780*, S/RES/1780/2007. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1780%282007%29 (6. september 2012).
29. --- 2007c. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2007/503. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2007/503 (6. september 2012).

30. --- 2008a. *Resolucija 1840*, S/RES/1840/2008. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1840%282008%29 (6. september 2012).
31. --- 2008b. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2008/202. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2008/202 (7. september 2012).
32. --- 2008c. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2008/586. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2008/586 (7. september 2012).
33. --- 2009a. *Resolucija 1892*, S/RES/1892/2009. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1892%282009%29 (7. september 2012).
34. --- 2009b. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2009/129. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2009/129 (7. september 2012).
35. --- 2009c. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2009/439. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2009/439 (7. september 2012).
36. --- 2010a. *Resolucija 1944*, S/RES/1944/2010. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1944%282010%29 (7. september 2012).
37. --- 2010b. *Resolucija 1908*, S/RES/1908/2010. Dostopno prek: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1908%282010%29 (1. avgust 2013).
38. --- 2010c. *Resolucija 1927*, S/RES/1927/2010. Dostopno prek: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1927%282010%29 (1. avgust 2013).
39. --- 2010č. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2010/200. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2010/200 (9. september 2012).
40. --- 2010d. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2010/446. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2010/446 (9. september 2012).

41. --- 2011a. *Resolucija 2012*, S/RES/2012/2011. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2012%282011%29 (7. september 2012).
42. --- 2011b. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2011/183. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/183 (8. september 2012).
43. --- 2011c. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2011/540. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/540 (8. september 2012).
44. --- 2012a. *Resolucija 2070*, S/RES/2070/2012. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2070%282012%29 (8. september 2012).
45. --- 2012b. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2012/128. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2012/128 (9. september 2012).
46. --- 2012c. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2012/678. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2012/678 (9. september 2012).
47. --- 2013. *Report of the Secretary-General on the United Nations Stabilization Mission in Haiti*, S/2013/139. Dostopno prek: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2013/139 (9. september 2012).